



คู่มือมาตรฐาน
การทำความเห็นและคำสั่งคดีแพ่งในชั้นศาลสูง

สำนักงานคดีแพ่ง สำนักงานอัยการสูงสุด

พ.ศ.๒๕๕๗



คู่มือมาตรฐาน

การทำความเห็นและคำสั่งคดีแพ่งในชั้นศาลสูง

สำนักงานคดีแพ่ง สำนักงานอัยการสูงสุด

พ.ศ.๒๕๕๗

คำนำ

ในการดำเนินคดีแพ่งให้แก่รัฐบาล ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการนั้น การทำความเข้าใจและคำสั่งในสำนวนแต่ละเรื่องในแต่ละชั้นตอนเป็นพื้นฐานสำคัญอย่างยิ่งสำหรับพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดี รวมทั้งผู้บังคับบัญชาตามสายงานจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ สำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๕๗ และถ้าไม่มีระเบียบ ๖กำหนด จำเป็นต้องบริหารกำหนดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกัน ซึ่งจะทำให้การดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการสำนักงานคดีแพ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีมาตรฐาน สำนักงานคดีแพ่งจึงได้จัดทำคู่มือมาตรฐานการทำ ความเห็นและคำสั่งคดีแพ่งในชั้นศาลสูงขึ้น โดยหวังว่าพนักงานอัยการทุกท่านที่ปฏิบัติงานการดำเนินคดีแพ่งของสำนักงานคดีแพ่งจะได้ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาตัวเองให้เกิดทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น รวมทั้งใช้เป็นคู่มือในการสอนงานให้แก่อัยการผู้ช่วยที่เข้าฝึกปฏิบัติงานการดำเนินคดีแพ่งต่อไป

สำนักงานคดีแพ่ง สำนักงานอัยการสูงสุด

๒๕๕๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
สารบัญแผนภูมิ.....	ง
สารบัญผังและตาราง.....	จ
ภาคผนวก.....	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
หลักการและเหตุผล.....	๑
วัตถุประสงค์.....	๑
ขอบเขต.....	๑
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	๒
วิธีดำเนินการ.....	๒
คำจำกัดความ.....	๔
สัญลักษณ์แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	๕
หน้าที่ความรับผิดชอบและอำนาจสั่งคดี (เฉพาะสำนักงานคดีแพ่ง).....	๕
บทที่ ๒ กระบวนการทำความเข้าใจและคำสั่ง การแจ้งผลคดีตามคำพิพากษา/คำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา.....	๘
๑. รับทราบวันนัดฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา.....	๑๕
๒. การฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือ ศาลฎีกา.....	๑๕
๓. พิจารณาและแจ้งผลคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา.....	๑๖
๔. พิจารณาความประสงค์ของตัวความ.....	๒๒
- การขอทุเลาการบังคับคดี.....	๒๓
- ผลของคำสั่งทุเลาการบังคับคดี.....	๒๓
บทที่ ๓ กระบวนการทำความเข้าใจและคำสั่งในชั้นการแก้อุทธรณ์ หรือแก้ฎีกา.....	๒๕
๑. ตรวจสอบอุทธรณ์หรือฎีกาของคู่ความอีกฝ่าย.....	๓๐
๒. พิจารณาทำความเข้าใจและคำสั่ง.....	๓๐
- การคัดค้านการขอทุเลาการบังคับ.....	๓๐

บทที่ ๔ กระบวนการงานการขอหมายบังคับคดี..... ๓๑

๑. ขอบข่ายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี..... ๓๖
๒. ดำเนินการเกี่ยวกับหมายบังคับคดี..... ๓๖

บทที่ ๕ กระบวนการงานการทำความเห็นและคำสั่ง กรณีถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา..... ๓๗

กรณีตัวความแจ้งความประสงค์ขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา..... ๔๒

๑. พิจารณาความประสงค์ของตัวความ การทำความเห็นและคำสั่ง..... ๔๒

- กรณีถอนฟ้อง..... ๔๒

- กรณีถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา..... ๔๒

๒. พิจารณาคำสั่งศาล(กรณีตัวความขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา)..... ๔๒

- กรณีศาลมีคำสั่งอนุญาต..... ๔๒

- กรณีศาลมีคำสั่งไม่อนุญาต..... ๔๓

กรณีคู่ความอีกฝ่ายขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา..... ๔๘

๑. พิจารณาคำร้องขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา..... ๔๘

- กรณีถอนฟ้อง..... ๔๘

- กรณีถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา..... ๔๘

๒. พิจารณาความประสงค์ของตัวความ..... ๔๙

๓. พิจารณาคำสั่งศาล..... ๔๙

- กรณีศาลมีคำสั่งอนุญาต..... ๔๙

- กรณีศาลมีคำสั่งไม่อนุญาต..... ๔๙

๔. พิจารณาความประสงค์ของตัวความหลังแจ้งผลคดี..... ๕๐

สารบัญแผนภูมิ

เรื่อง	หน้า
แผนภูมิการปฏิบัติงานการทำความเห็นและคำสั่งการแจ้งผลคดีตามคำพิพากษา/คำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา.....	๙
แผนภูมิการปฏิบัติงาน การทำความเห็นและคำสั่งในชั้นการแก้อุทธรณ์ หรือแก้ฎีกา.....	๒๖
แผนภูมิการปฏิบัติงานการขอหมายบังคับคดี.....	๓๒
แผนภูมิการปฏิบัติงานการทำความเห็นและคำสั่งกรณีถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา.....	๓๘

สารบัญผ้งและตาราง

เรื่อง	หน้า
ผ้งและตารางการปฏิบัติงานทำความเห็นและคำสั่ง การแจ้งผลคดี	
ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา.....	๑๑
ผ้งและตารางการปฏิบัติงานทำความเห็นและคำสั่ง ในชั้นการแก้อุทธรณ์ หรือแก้ฎีกา.....	๒๘
ผ้งและตารางการปฏิบัติงานขอหมายบังคับคดี.....	๓๔
ผ้งและตารางการปฏิบัติงานทำความเห็นและคำสั่งกรณีตัวความขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์	
หรือถอนฎีกา.....	๔๐
ผ้งและตารางการปฏิบัติงานทำความเห็นและคำสั่งกรณีคู่ความอีกฝ่ายขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์	
หรือถอนฎีกา.....	๔๔

เรื่อง หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ.....	๑
ภาคผนวก ข กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง.....	๖
ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗.....	๗
ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยการไม่รับคดีซึ่งข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่อุทธรณ์ หรือฎีกาจะไม่เป็นสาระอันควรแก่การพิจารณาไว้พิจารณาพิพากษา	๓๐
ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าพนักงานคดีในคดีผู้บริโภค	๓๒
หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส๐๐๐๕/๑๑๗๙๒ ลว.๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง ทารื้อข้อกฎหมายในการดำเนินคดีผู้บริโภคของพนักงานอัยการ	๔๒
หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๔๔ ลว.๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง	๔๔
หนังสือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ นร ๑๖๐๕/๓๑๑๓ ลว.๑๐ เมษายน ๒๕๔๕ เรื่อง การอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษา	๔๗
หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๔ ลว.๑ เมษายน ๒๕๔๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการประเมินประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง	๔๙
ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของอัยการอาวุโส พ.ศ.๒๕๕๑.....	๕๑
ภาคผนวก ค ตัวอย่าง.....	๕๙
(๑) อ.ก.๑๓ กรณีพนักงานอัยการไปฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่งเอง.....	๖๐
(๒) อ.ก.๑๓ กรณีพนักงานอัยการมอบหมายให้นิติกรไปฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่ง.....	๖๑
(๓) อ.ก.๑๔ คดีสามัญ – เห็นควรอุทธรณ์ – แจ้งผลคดี.....	๖๒
(๔) คำร้องขอให้รับรองฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง.....	๖๕
(๕) คำร้องขอให้รับรองฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง.....	๖๗
(๖) อ.ก.๑๔ ศาลแพ่งมีคำสั่งโอนสำนวนไปศาลปกครอง - แจ้งผลคดี (กรณีศาลแพ่งและศาลปกครองเห็นพ้องกัน)	๗๑
(๗) หนังสือแจ้งตัวความ กรณีศาลแพ่งมีคำสั่งโอนสำนวนไปศาลปกครอง.....	๗๓
(๘) บันทึกข้อความแจ้งสำนักงานคดีปกครอง กรณีศาลแพ่งมีคำสั่งโอนสำนวนไปศาลปกครอง	๗๕
(๙) อ.ก.๑๔ ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดี เนื่องจากเป็นคดีปกครอง.....	๗๗
(๑๐) หนังสือแจ้งตัวความ กรณีศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดี.....	๗๙

(๑๑) อ.ก.๑๔ ศาลแพ่งมีคำสั่งโอนสำนวนไปศาลปกครอง - แจ้งผลคดี (คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล)	๘๑
(๑๒) หนังสือแจ้งตัวความ กรณีศาลแพ่งมีคำสั่งโอนสำนวนไปศาลปกครอง.....	๘๓
(๑๓) บันทึกข้อความแจ้งสำนักงานคดีปกครอง กรณีศาลแพ่งมีคำสั่งโอนสำนวนไปศาลปกครอง	๘๕
(๑๔) อ.ก.๑๔ กรณีศาลพิพากษาตามยอม.....	๘๗
(๑๕) หนังสือแจ้งผลคดี กรณีศาลพิพากษาตามยอม.....	๘๘
(๑๖) อ.ก.๑๔ กรณีประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าเป็นคดีผู้บริโภค.....	๘๙
(๑๗) หนังสือแจ้งผลคดี กรณีประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าเป็นคดีผู้บริโภค.....	๙๑
(๑๘) อ.ก.๑๔ คดีผู้บริโภค - เป็นที่สุด - แจ้งผลคดี.....	๙๓
(๑๙) อ.ก.๑๔ คดีผู้บริโภค(ทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาท) - เห็นควรฎีกา - แจ้งผลคดี.....	๙๔
(๒๐) คำร้องขออนุญาตฎีกาคดีผู้บริโภค.....	๙๖
(๒๑) อ.ก.๑๔ คดีผู้บริโภค(ทุนทรัพย์เกินสองแสนบาท) - เห็นควรไม่ฎีกา - แจ้งผลคดี.....	๙๗
(๒๒) อ.ก.๑๔ คดีผู้บริโภค(ทุนทรัพย์เกินสองแสนบาท) - เห็นควรฎีกา - แจ้งผลคดี.....	๙๘
(๒๓) คำร้องขอทุเลาการบังคับคดี.....	๑๐๐
(๒๔) อ.ก.๑๔ แจ้งผลคดีชั้นอุทธรณ์ - แก้ฎีกา - คัดค้านการขอทุเลาการบังคับคดี.....	๑๐๑
(๒๕) หนังสือแจ้งผลคดีชั้นอุทธรณ์.....	๑๐๓
(๒๖) คำคัดค้านคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี.....	๑๐๕
(๒๗) อ.ก.๔ กรณีคู่ความอีกฝ่ายยื่นคำบอกกล่าวขอถอนฟ้อง - แจ้งผลคดี.....	๑๐๗
(๒๘) อ.ก.๑๔ กรณีคู่ความอีกฝ่ายยื่นคำบอกกล่าวขอถอนฟ้อง - แจ้งผลคดี.....	๑๐๙
(๒๙) หนังสือแจ้งผลคดีและระงับการแก้ต่างคดี กรณีคู่ความอีกฝ่ายยื่นคำบอกกล่าวขอถอนฟ้อง.....	๑๑๑
(๓๐) ตัวอย่างแนวทางการทำความเข้าใจของพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนใน อ.ก.๑๔	๑๑๒
(๓๑) คำร้องขอสวมสิทธิชั้นอุทธรณ์.....	๑๑๓

ภาคผนวก ง ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหา..... ๑๑๕

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

โดยที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการและกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนเป็นพันธกิจสำคัญด้านหนึ่งในการพัฒนาบริหารราชการขององค์กรอัยการ ตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.๒๕๕๔ ถึง พ.ศ.๒๕๕๘ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานเพื่อให้ภารกิจดังกล่าวบรรลุเป้าหมาย โดยตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ การรักษาและพิทักษ์ผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน ในกลยุทธ์ที่ ๒.๑ สร้างมาตรฐานและศักยภาพในการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ลำดับที่ ๑ ได้กำหนดโครงการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ กิจกรรมการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีแพ่งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินคดีแพ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามแผนยุทธศาสตร์

สำนักงานคดีแพ่งมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินคดีแพ่งทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแพ่งและศาลจังหวัดมีนบุรี ดังนั้น เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้แก่พนักงานอัยการในการดำเนินคดีแพ่ง จำเป็นต้องสร้างกระบวนการมาตรฐานโดยจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงานตามกระบวนการมาตรฐานที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเสริมกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีแพ่งให้ พนักงานอัยการมีแนวทางในการพิจารณา ให้ความเห็นและการสั่งคดีในการแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบหรือพิจารณาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการวินิจฉัยสั่งคดีและการดำเนินคดี ทำให้ภารกิจในการรักษาผลประโยชน์ของรัฐสำเร็จลุล่วงไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ขอบเขต

กระบวนการมาตรฐานที่จัดทำนี้ เป็นกระบวนการการทำความเห็นและคำสั่งในชั้นการแจ้งผลคดีตามคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา และการพิจารณาความประสงค์ของตัวความในการอุทธรณ์/ฎีกาหรือไม่อุทธรณ์/ไม่ฎีกา และการแก้อุทธรณ์/แก้ฎีกา โดยจัดทำให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๕๓ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วย

การดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือเวียนของกระทรวงการคลัง ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีแพ่ง

ประโยชน์ที่จะได้รับ

พนักงานอัยการสำนักงานคดีแพ่งได้เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานในชั้นการแจ้งผลคดี ตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ได้ดียิ่งขึ้น การวินิจฉัยสั่งคดีมีประสิทธิภาพ และมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ตัวความยอมรับและเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการ

วิธีดำเนินการ

๑. คณะทำงาน

อัยการสูงสุดแต่งตั้งคณะทำงาน ๒ ชุด ดังนี้

(๑) คณะทำงานจัดทำกระบวนการมาตรฐานด้านคดีแพ่งว่าต่างและแก้ต่าง การทำความเข้าใจและคำสั่งในการดำเนินคดีแพ่งชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา มีหน้าที่สร้างกระบวนการมาตรฐานการทำความเข้าใจและคำสั่งในการดำเนินคดีแพ่งชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา และจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติงานในชั้นศาลสูงตามกระบวนการมาตรฐานที่สร้างขึ้นดังกล่าว

(๒) คณะทำงานพิจารณาตรวจสอบการสร้างกระบวนการมาตรฐานมาตรฐานด้านคดีแพ่งว่าต่างและแก้ต่างการทำความเข้าใจและคำสั่งในการดำเนินคดีแพ่งชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา ทำหน้าที่ตรวจสอบพิจารณาและให้ความเห็นชอบในกระบวนการมาตรฐานและคู่มือแนวปฏิบัติงานที่คณะทำงานจัดทำกระบวนการมาตรฐานด้านคดีแพ่งว่าต่างและแก้ต่างที่จัดทำขึ้น

๒. การดำเนินการ

ดำเนินการในรูปแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

(๑) คณะทำงานจัดทำกระบวนการมาตรฐานด้านคดีแพ่งว่าต่างและแก้ต่าง การทำความเข้าใจและคำสั่งในการดำเนินคดีแพ่งชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา จัดประชุมคณะทำงานเพื่อกำหนดกรอบ ออกแบบ สร้างกระบวนการมาตรฐานการทำความเข้าใจและคำสั่งในการดำเนินคดีแพ่งชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา และจัดทำเป็นร่างคู่มือกระบวนการมาตรฐานที่สร้างขึ้น ประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของพนักงานอัยการในสังกัดสำนักงานคดีแพ่ง เพื่อหาข้อมูลที่มีมาตรฐานเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่งมาจัดทำเป็นเอกสาร และประมวลความคิดเห็นที่ได้จากการวิพากษ์มาทำการปรับปรุงแก้ไขร่างคู่มือกระบวนการมาตรฐานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นจนแล้วเสร็จ เพื่อนำเสนอคณะทำงานพิจารณาตรวจสอบการสร้างกระบวนการมาตรฐานมาตรฐานด้านคดีแพ่งให้ความเห็นชอบ

(๒) คณะทำงานพิจารณาตรวจสอบการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีแพ่ง ว่าต่างและแตกต่างการทำความเข้าใจและคำสั่งในการดำเนินคดีแพ่งชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา ตรวจสอบร่างกระบวนการมาตรฐานและคู่มือแนวปฏิบัติงานที่คณะทำงานจัดทำกระบวนการมาตรฐานด้านคดีแพ่งว่าต่างและแตกต่างการทำความเข้าใจและคำสั่งในการดำเนินคดีแพ่งชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา เสนอเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นคำแนะนำ และให้ความเห็นชอบร่างกระบวนการมาตรฐานและคู่มือแนวปฏิบัติงานที่แก้ไขสมบูรณ์ครบถ้วนแล้ว และนำเสนออัยการสูงสุดอนุมัติเพื่อจัดพิมพ์ใช้เป็นคู่มือมาตรฐานปฏิบัติงานต่อไป

(๓) รวบรวมข้อมูลกระบวนการมาตรฐานด้านคดีแพ่งว่าต่างและแตกต่าง การทำความเข้าใจและคำสั่ง ในการดำเนินคดีแพ่ง ชั้นอุทธรณ์ ฎีกา เพื่อนำไปรวมกับ กระบวนการมาตรฐานด้านคดีแพ่งว่าต่างและแตกต่าง การทำความเข้าใจและคำสั่ง ในการดำเนินคดีแพ่ง ในศาลชั้นต้น เพื่อพิมพ์รวมเป็นเล่มเดียวกัน และจัดพิมพ์เผยแพร่ให้พนักงานอัยการและหน่วยงานในสำนักงานอัยการสูงสุดในปีงบประมาณต่อไป

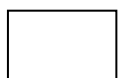
คำจำกัดความ

ระเบียบฯ	หมายความว่า	ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการ ดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๗
พรบ.องค์กรฯ	หมายความว่า	พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงาน อัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓
อธิบดีอัยการ	หมายความว่า	อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีแพ่ง
อัยการพิเศษฝ่าย	หมายความว่า	อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่ง สำนักงานคดีแพ่ง
พนักงานอัยการ	หมายความว่า	พนักงานอัยการ สำนักงานคดีแพ่ง
นิติกร	หมายความว่า	นิติกร สำนักงานคดีแพ่ง
เจ้าหน้าที่ธุรการ	หมายความว่า	เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานคดีแพ่ง
ตัวความ	หมายความว่า	หน่วยงานที่ร้องขอให้ดำเนินคดี
อ.ก.๑ ก	หมายความว่า	ปกสำนวนคดีแพ่ง
อ.ก.๔	หมายความว่า	แบบความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ ในการทำความเห็นและคำสั่ง
อ.ก. ๑๓	หมายความว่า	แบบรายงานการคดี
อ.ก. ๑๔	หมายความว่า	แบบความเห็นและคำสั่งชั้นศาลพิพากษา
อ.ก. ๒๐	หมายความว่า	ใบต่อความเห็นหรือคำสั่ง (อ.ก.๔, อ.ก.๑๔), รายงานการคดี (อ.ก.๑๓), บันทึกถ้อยคำ พยาน (อ.ก. ๒๒)
อ.ก.๒๒	หมายความว่า	แบบบันทึกถ้อยคำพยาน
บ.๒	หมายความว่า	บัญชีนัดทำการ

สัญลักษณ์แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน



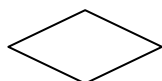
จุดเริ่มต้น และสิ้นสุดของกระบวนการงาน



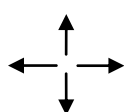
กิจกรรมและการปฏิบัติงาน



ขั้นตอนการปฏิบัติงานย่อย



การตัดสินใจ



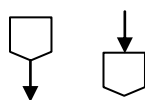
ทิศทาง/การเคลื่อนไหวของงาน



จุดร่วมการเชื่อมต่อ



หรือ



จุดเชื่อมต่อขั้นตอนการปฏิบัติงาน
จากหน้าหนึ่งไปยังหน้าต่อไป

หน้าที่ความรับผิดชอบและอำนาจสั่งคดี (เฉพาะสำนักงานคดีแพ่ง)

อธิบดีอัยการ

- รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่กำหนดในกฎหมายและคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนจัดองค์กร บริหารงานบุคคล อำนาจการ ประสานการปฏิบัติราชการ ควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติราชการในความรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ และคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด
- มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและตรวจร่างคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์เกินกว่าสี่ล้านบาทขึ้นไป
- มีอำนาจสั่งไม่รับดำเนินคดี ระงับการดำเนินคดี ยุติการดำเนินคดี แจ้งฐานะและการไม่รับว่าต่าง ส่งเรื่องคืนตัวความทุกกรณี ถอนฟ้อง และสั่งให้ส่งหรือโอนสำนวนไปพิจารณาดำเนินการที่สำนักงานอื่น

- รองอธิบดีอัยการ**
- รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่กำหนดในกฎหมายและคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุดรองจากอธิบดีอัยการ มีอำนาจหน้าที่ อำนวยการ ประสานการปฏิบัติราชการ ควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติราชการในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ และคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุดหรืออธิบดีอัยการ แล้วแต่กรณี
 - มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและตรวจร่างคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์เกินกว่าสิบล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่เกินยี่สิบล้านบาท แล้วเสนออธิบดีอัยการเพื่อทราบ
- อัยการพิเศษฝ่าย**
- รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่กำหนดในกฎหมายและคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจหน้าที่ อำนวยการ ประสานการปฏิบัติราชการ ควบคุม ตรวจสอบการดำเนินคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ และคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด อธิบดีอัยการ หรือรองอธิบดีอัยการ แล้วแต่กรณี
 - มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและตรวจร่างคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสิบล้านบาท แล้วเสนอรองอธิบดีอัยการเพื่อทราบ
- อัยการชั้น ๖**
- มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและทำคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินเจ็ดสิบล้านบาท แล้วเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อทราบ
- อัยการชั้น ๕**
- มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและทำคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินห้าสิบล้านบาท แล้วเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อทราบ
- อัยการชั้น ๔**
- มีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างและทำคำฟ้องหรือคำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองสิบล้านบาท แล้วเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อทราบ
 - พนักงานอัยการตั้งแต่ชั้น ๔ ขึ้นไปมีอำนาจออกคำสั่งรับว่าต่างหรือแก้ต่างคดีไม่มีทุนทรัพย์ เมื่อมีคำสั่งแล้วให้เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ
- อัยการอาวุโส**
- มีอำนาจดำเนินคดีตามที่ได้รับมอบหมาย ตามชั้นของตนที่พ้นจาก ตำแหน่งเดิมก่อนดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส สำหรับอัยการอาวุโสที่พ้นจากตำแหน่ง

เดิมในชั้น ๗ และชั้น ๘ ก่อนดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ให้มีอำนาจ
ดำเนินคดีเช่นเดียวกับอัยการอาวุโสที่พ้นจากตำแหน่งเดิมในชั้น ๖

- อัยการอาวุโสไม่มีอำนาจดำเนินคดีเกินกว่าอำนาจของหัวหน้าพนักงาน
อัยการ โดยเมื่อออกคำสั่งหรือพิจารณาสำนวนคดีใดเห็นควรออกคำสั่ง รับ
ว่าต่างหรือแก้ต่างคดีมีทุนทรัพย์หรือไม่มีทุนทรัพย์ และคำฟ้องหรือ
คำให้การคดีที่มีทุนทรัพย์หรือไม่มีทุนทรัพย์ ให้เสนออัยการพิเศษฝ่าย
พร้อมร่างคำฟ้อง คำให้การ คำร้องหรือคำคัดค้าน เพื่อทราบหรือ
เพื่อพิจารณาแล้วแต่กรณี

นิติกร

- เป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือพนักงานอัยการในงานคดีและงานอื่นๆ ที่ได้รับ
มอบหมาย

เจ้าหน้าที่ธุรการ

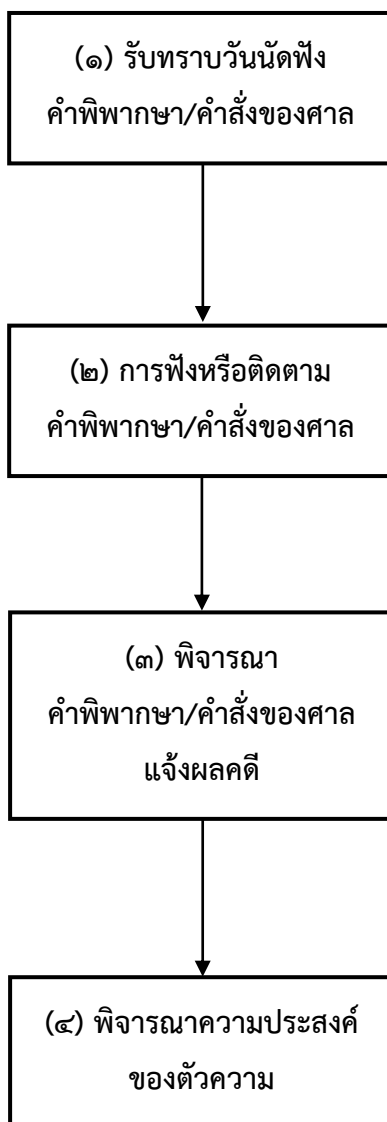
- ปฏิบัติงานด้านธุรการงานคดีและงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

บทที่ ๒

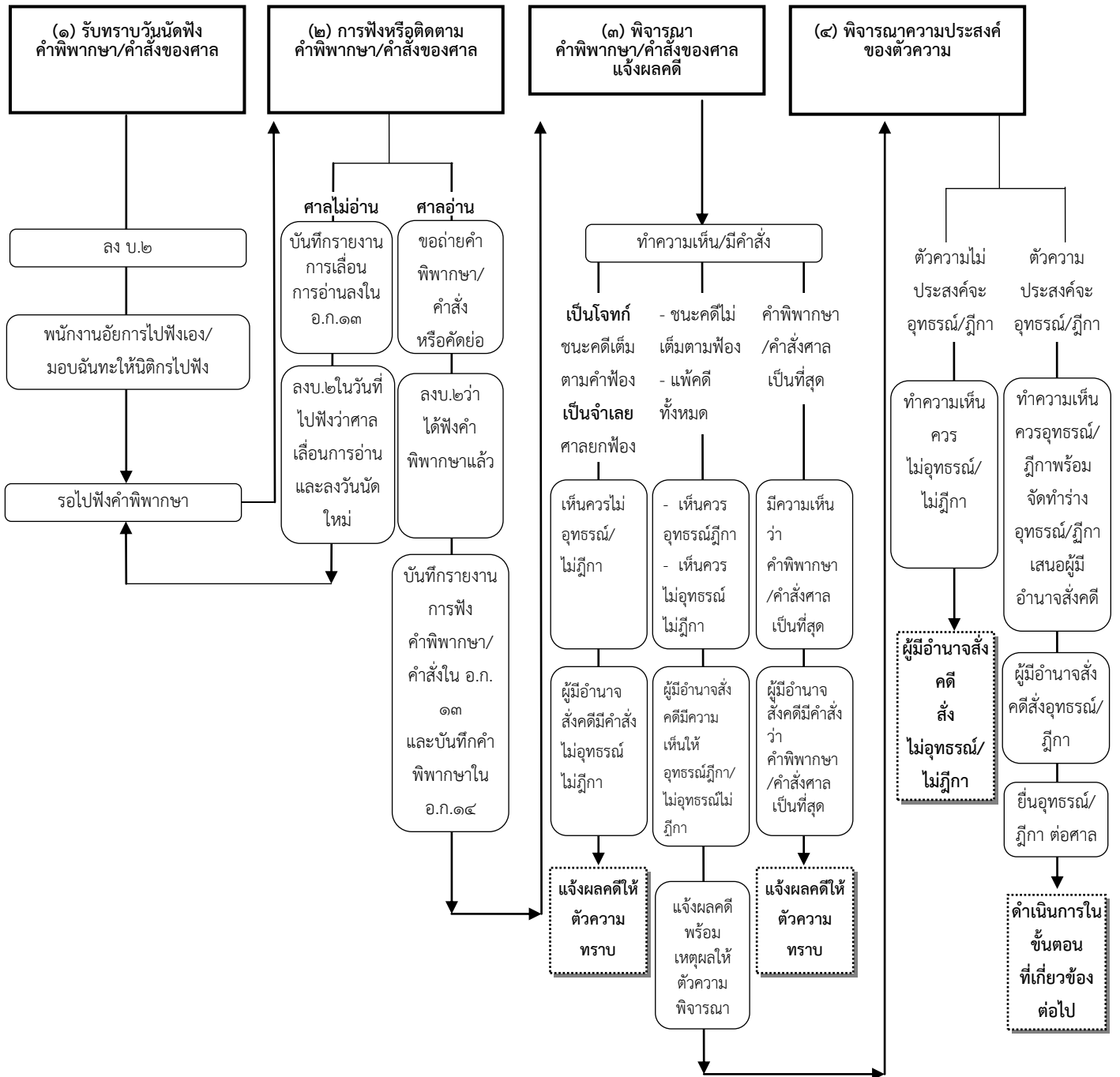
กระบวนการการทำงานเห็นและคำสั่ง

การแจ้งผลดีตามคำพิพากษา/คำสั่ง ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา

แผนภูมิการปฏิบัติงาน การทำความเข้าใจและคำสั่ง
การแจ้งผลคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา
(แบบย่อ)



แผนภูมิการปฏิบัติงาน การทำความเข้าใจและคำสั่ง การแจ้งผลคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา (แบบเต็ม)



กระบวนการงานการทำความเข้าใจและคำสั่ง การแจ้งผลคดีศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา

๑. ตารางปฏิบัติงาน

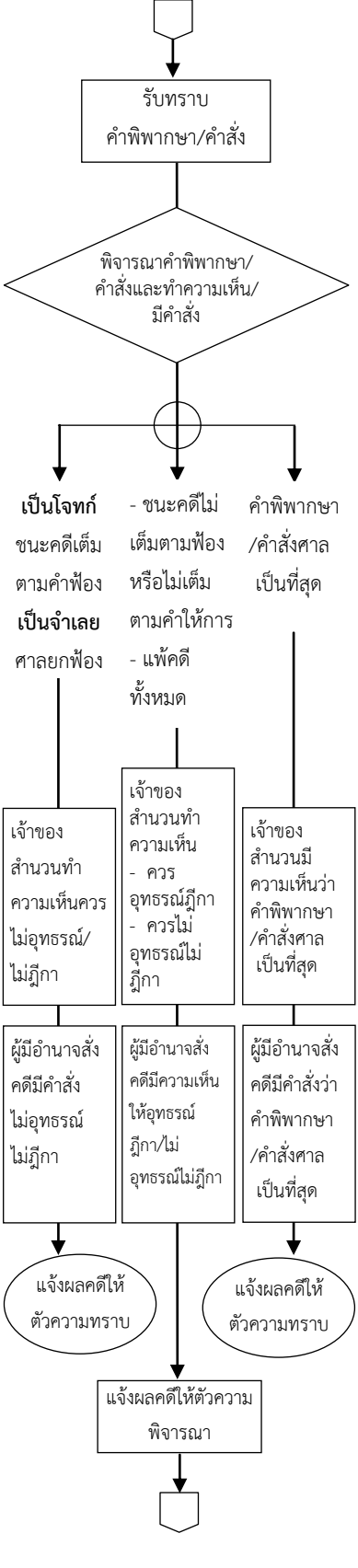
ขั้นตอนที่ ๑ รับทราบวันนัดฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๑	<pre> graph TD A([รับทราบวันนัดฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาล]) --> B[ลงบ.๒] B --> C{พิจารณา ดำเนินการ} C --> D((+)) D --> E[พนักงานอัยการ ดำเนินการเอง] D --> F[มอบหมาย นิติกร ดำเนินการ] E --> G((X)) F --> G G --> H[รอไปฟังคำพิพากษา] H --> I[/] </pre>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนลงนามทราบวันนัดฟังคำพิพากษา/คำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาของศาล หรือได้รับหมายนัดฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาล</p> <p>ลงวันนัดใน บ.๒</p> <p>การไปฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่ง ดำเนินการได้ ๒ วิธี คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> พนักงานอัยการไปฟังเอง มอบหมายให้นิติกรไปฟัง <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน หรือ/นิติกร รอไปหรือติดตามฟังคำพิพากษา/คำสั่งตามวันเวลานัดของศาล</p>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/นิติกรผู้ได้รับมอบหมาย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/นิติกรผู้ได้รับมอบหมาย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/นิติกรผู้ได้รับมอบหมาย</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๔๔</p>

ขั้นตอนที่ ๒ การฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๒	<pre> graph TD Start([Start]) --> A[ไปศาลเพื่อฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่ง] A --> B((+)) B --> C[ศาลไม่อ่าน] B --> D[ศาลอ่าน] C --> E[บันทึกรายงานการเลื่อนการอ่านลงใน อ.ก.๑๓] D --> F[ขอถ่ายคำพิพากษา/คำสั่ง หรือ คัดย่อ] E --> G[ลง บ.๒ ในวันที่ไปฟังว่าศาลเลื่อนการอ่านและลง บ.๒ ในวันที่นัดใหม่] F --> H[ลง บ.๒ ว่าได้ฟังคำพิพากษาแล้ว] G --> I(รอฟังคำพิพากษา/คำสั่งตามวันเวลาที่นัดใหม่ (ดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๑)) H --> J[บันทึกรายงานการฟังคำพิพากษา/คำสั่งใน อ.ก.๑๓ และบันทึกคำพิพากษา/คำสั่งใน อ.ก.๑๔] I --> K([Finish]) J --> K </pre>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน หรือ/ นิติกรผู้รับมอบหมายไปศาลเพื่อฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่ง</p> <p>ขอถ่ายคำพิพากษา/คำสั่ง หรือคัดย่อ และขอถ่ายคำเบิกความพยานของคู่ความทั้งสองฝ่ายทุกปาก</p> <p>ลง บ.๒ ในวันที่ฟังคำพิพากษา/คำสั่งว่าได้ฟังคำพิพากษา/คำสั่งแล้ว หรือศาลเลื่อนการอ่านไปวันที่เท่าใด แล้วลง บ.๒ ในวันที่ศาลนัดใหม่</p> <p>บันทึกรายงานการฟังคำพิพากษา/คำสั่ง หรือการที่ศาลให้เลื่อนการอ่านลงใน อ.ก.๑๓ และบันทึกคำพิพากษา/คำสั่ง ลงใน อ.ก.๑๔</p>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน หรือ/ นิติกรผู้รับมอบหมาย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน หรือ/ นิติกรผู้รับมอบหมาย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน หรือ/ นิติกรผู้รับมอบหมาย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน หรือ/ นิติกรผู้รับมอบหมาย</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๔๔</p>

ขั้นตอนที่ ๓ พิจารณาและแจ้งผลคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๓		<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน รับทราบคำพิพากษา/คำสั่งของศาล ชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา</p> <p>พิจารณาคำพิพากษา/คำสั่งของศาล ชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาใน แต่ละประเด็นที่ศาลวินิจฉัย</p> <p>ทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ เสนอ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มี อำนาจสั่งคดี</p> <p>มีหนังสือแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ หรือพิจารณา แล้วแต่กรณี</p>	<p>พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน/ อัยการพิเศษฝ่าย/ รองอธิบดีอัยการ/ อธิบดีอัยการ</p> <p>พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน/ อัยการพิเศษฝ่าย/ รองอธิบดีอัยการ/ อธิบดีอัยการ</p>	<p>ระเบียบสำนักงาน อัยการสูงสุด ว่าด้วยการ ดำเนินคดีแพ่งของ พนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๒๗, ๔๔, ๔๕ และ ๔๖</p>

ขั้นตอนที่ ๔ พิจารณาความประสงค์ของตัวความ

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๔	<pre> graph TD Start([]) --> A[รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณา ของตัวความ] A --> B{พิจารณาความประสงค์ ของตัวความ} B --> C[ตัวความ ประสงค์จะ อุทธรณ์/ฎีกา] B --> D[ตัวความ ไม่ประสงค์จะ อุทธรณ์/ฎีกา] C --> E[เจ้าของสำนวน ทำความเข้าใจควร อุทธรณ์/ฎีกาตาม ความประสงค์ของ ตัวความพร้อม จัดทำร่างอุทธรณ์ ฎีกาเสนอผู้มี อำนาจสั่งคดี] D --> F[เจ้าของสำนวน ทำความเข้าใจควร ไม่อุทธรณ์/ไม่ฎีกา ตามความประสงค์ ของตัวความ] E --> G[ผู้มีอำนาจสั่งคดี สั่งอุทธรณ์/ฎีกา] F --> H[ผู้มีอำนาจสั่งคดีสั่ง ไม่อุทธรณ์/ไม่ฎีกา] G --> I[ยื่นอุทธรณ์/ฎีกา ต่อศาล] I --> J(ดำเนินการในขั้นตอนที่ เกี่ยวข้องต่อไป) H --> K(ผู้มีอำนาจสั่งคดีสั่ง ไม่อุทธรณ์/ไม่ฎีกา) </pre>	<p>อัยการพิเศษฝ่ายส่งจ่ายหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของตัวความให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาหนังสือแจ้งผลการพิจารณาค่าพิพาทฯ/คำสั่งของตัวความ</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเข้าใจควรอุทธรณ์/ฎีกา หรือไม่อุทธรณ์/ไม่ฎีกา ใน อ.ก.๑๔ ต่อจากความเห็นเดิม เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี</p> <p>ผู้มีอำนาจสั่งคดีมีคำสั่ง</p>	<p>อัยการพิเศษฝ่าย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย/รองอธิบดีอัยการ/อธิบดีอัยการ</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๔๖</p> <p>หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๔๔ ลว.๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง</p>

๒. รายละเอียดการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ รับทราบวันนัดฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนรับทราบวันนัดฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้นโดยลงนามในรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้น หรือได้รับหมายนัดฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาที่เจ้าหน้าที่ศาลนำมาส่งให้พนักงานอัยการในฐานะทนายความหรือตัวความส่งมาให้ พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนหรือนิติกรที่ได้รับมอบหมาย นำวันนัดไปลงใน บ.๒ และไปฟัง หรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่งในวันนัดของศาลทุกครั้ง ซึ่งปฏิบัติได้ ๒ วิธี คือ

๑. พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนไปฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่งด้วยตนเอง หรือ

๒. มอบหมายให้นิติกรไปฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่งของศาลแทน โดยมอบสำนวนและหมายนัดให้นิติกรไปดำเนินการ ซึ่งหากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนประสงค์ให้นิติกรไปฟังคำพิพากษา/คำสั่งศาล ให้จัดทำใบมอบฉันทะให้ฟังคำพิพากษา/คำสั่งศาล เพื่อให้นิติกรไปยื่นต่อศาล แต่ถ้าให้ไปติดตามคำพิพากษา/คำสั่งศาล ไม่ต้องจัดทำใบมอบฉันทะให้ฟังคำพิพากษา การดำเนินการทั้งสองกรณีดังกล่าว พนักงานอัยการต้องควบคุม ตรวจสอบผลการฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่งศาลโดยเร็วเพื่อป้องกันมิให้เกิดการหลงลืมหรือเกิดความเสียหายขึ้นได้

ข้อสังเกต : เนื่องจากเคยมีปัญหาเกิดขึ้นในทางปฏิบัติ กรณีที่ตัวความเป็นจำเลยและศาลพิพากษาให้แพ้คดี ซึ่งตามคำพิพากษาตัวความจะต้องชำระหนี้ให้แก่โจทก์ เมื่อพนักงานอัยการมอบฉันทะให้นิติกรไปฟังคำพิพากษา และศาลมักจะให้นิติกรลงลายมือชื่อรับทราบคำบังคับหน้าปกสำนวนของศาล ให้ปฏิบัติตามคำบังคับภายใน ๓๐ วัน ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวยังไม่สามารถร่างอุทธรณ์และขอทุเลาการบังคับคดีได้ เนื่องจากจะต้องใช้เวลาในการคัดคำพิพากษาและแจ้งผลคดีตัวความ ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เวลาประมาณ ๔๕ - ๖๐ วัน จึงจะสามารถยื่นอุทธรณ์ ครั้นเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามคำบังคับ โจทก์มักจะขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีทำการยึดและอายัดทรัพย์สินของจำเลย ซึ่งพนักงานอัยการก็ต้องยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีในกรณีมีเหตุฉุกเฉินอย่างยิ่งตามมาตรา ๒๓๑ วรรคสองแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งศาลอาจจะอนุญาตหรือยกคำร้องก็ได้ สร้างภาระให้แก่ตัวความ ดังนั้น ในกรณีที่ตัวความเป็นจำเลยหรือจำเลยตามฟ้องแย้ง การไปฟังคำพิพากษาและลงชื่อในคำบังคับจึงเป็นสาระสำคัญที่อาจเกิดปัญหากรณีดังกล่าวขึ้นได้ ในการมอบหมายให้นิติกรไปฟังคำพิพากษาจึงอาจใช้วิธีให้นิติกรไปติดตามคำพิพากษาในวันที่ศาลอ่านคำพิพากษาแล้วรายงานพนักงานอัยการถึงผลคำพิพากษาก็ได้

ขั้นตอนที่ ๒ การฟังหรือติดตามคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนหรือนิติกรผู้รับมอบหมายไปฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาลแล้ว ต้องขอถ่ายคำพิพากษา/คำสั่งประกอบสำนวนไว้ทุกเรื่อง ในกรณีที่ยังไม่สามารถถ่ายคำพิพากษา/คำสั่งในวันที่ศาลอ่านคำพิพากษา/คำสั่งได้ ให้จดย่อคำพิพากษา/คำสั่ง และถ้าเป็นกรณีที่คำพิพากษา/คำสั่งให้ตัวความแพ้คดีทั้งหมดหรือบางส่วน ให้จดย่อคำวินิจฉัยพร้อมเหตุผลที่ให้แพ้คดีไว้ด้วย รวมทั้งขอถ่ายคำเบิกความพยาน

ของคู่ความทั้งสองฝ่ายทุกปาก และบันทึกรายละเอียดการฟังคำพิพากษา/คำสั่งลงใน อ.ก.๑๓ บันทึกผลคำพิพากษา/คำสั่งของศาลลงใน อ.ก.๑๔ (ระเบียบฯ ข้อ ๓๖ ๔๓ ๔๔ ๔๕) แล้วให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนหรือนิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกการที่ได้ทำลงใน บ.๒ ว่าได้ฟังคำพิพากษาแล้ว ในกรณีที่ศาลเลื่อนการอ่านคำพิพากษา/คำสั่งต้องบันทึกรายละเอียดลงใน อ.ก.๑๓ และบันทึกลงใน บ.๒ ว่าเลื่อนการอ่าน และลงวันนัดใหม่ไว้ด้วย

ตัวอย่างการบันทึก อ.ก.๑๓ ดูเอกสารภาคผนวก ค (๑) และ (๒)

ตัวอย่างการบันทึก อ.ก.๑๔ ดูเอกสารภาคผนวก ค (๓) (๖) (๙) (๑๑) (๑๔) (๑๖) (๑๘) (๑๙) (๒๑) (๒๒) (๒๔) (๒๘) และ (๓๐)

ขั้นตอนที่ ๓ พิจารณาและแจ้งผลคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

เมื่อทราบคำพิพากษา/คำสั่งของศาลแล้ว ให้พนักงานอัยการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำพิพากษา/คำสั่งใน อ.ก.๑๔ โดยพิจารณาแต่ละประเด็นที่ศาลวินิจฉัยว่า ชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายหรือไม่อย่างไร ควรอุทธรณ์หรือควรฎีกาคำพิพากษา/คำสั่งในประเด็น ไตหรือไม่ อย่างไร หรือคดีต้องห้ามอุทธรณ์หรือฎีกาในข้อเท็จจริง หรือคำพิพากษา/คำสั่งของศาลเป็นที่สุด แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี ตามระเบียบฯ ข้อ ๔๕ เพื่อแจ้งผลคดีให้หน่วยงานตัวความทราบหรือพิจารณา ในกรณีที่ไม้อาจจะย่อเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยในคำพิพากษา/คำสั่งให้แพคดีได้ ให้แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบก่อน โดยยังไม่ต้องมีความเห็นในทางคดีจนกว่าจะคัดคำพิพากษา/คำสั่งได้ ซึ่งการทำความเข้าใจและคำสั่งแยกพิจารณาตามผลของคำพิพากษา/คำสั่งของศาลได้ดังนี้

๑. กรณีที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ พิพากษาหรือมีคำสั่งให้หน่วยงานตัวความซึ่งเป็นโจทก์หรือผู้ร้องชนะคดีเต็มตามคำฟ้องหรือคำร้อง หรือกรณีที่ตัวความเป็นจำเลยหรือผู้คัดค้านศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องหรือยกคำร้อง ไม่มีประเด็นที่จะอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป

- ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ ว่า ควรไม่อุทธรณ์หรือ ควรไม่ฎีกาและควรแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดีพร้อมร่างหนังสือแจ้งผลคดี ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา และให้แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ

- ในกรณีที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเป็นผู้มีอำนาจสั่งคดี ให้สั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาและแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาลำดับถัดไปเพื่อทราบ

ทั้งนี้หากกรณีที่ศาลพิพากษาให้ตัวความชนะคดีเต็มตามฟ้อง ในคดีว่าต่างหรือยกฟ้องในคดีแก่งต่างนั้น แต่ศาลได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายคลาดเคลื่อนไปกระทบสิทธิของตัวความซึ่งอาจทำให้มีผลผูกพันตัวความตามคำวินิจฉัยของศาลดังกล่าว ควรทำความเข้าใจควรอุทธรณ์หรือ ควรฎีกาต่อไป หรือในกรณีที่ไม่ได้อุทธรณ์หรือฎีกาให้ นำเหตุผลตามคำวินิจฉัยดังกล่าวไปกล่าวแก่นักอัยการหรือแก่นักฎีกา โดยให้ดูความเหมาะสมในแต่ละคดีว่าควรใช้วิธีการใด

๒. กรณีที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิพากษาให้หน่วยงานตัวความซึ่งเป็นโจทก์ หรือเป็นจำเลย หรือผู้ร้อง หรือผู้คัดค้าน ชะงักคดีไม่เต็มตามคำฟ้อง หรือคำร้อง หรือชะงักคดีบางประเด็น หรือแพ้ทั้งคดี

- ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ ใน บางประเด็นที่ชะงักคดีในคดีว่าต่างหรือในคดีแก้ต่าง ว่ากรณีไม่มีเหตุที่จะอุทธรณ์/ฎีกา ควรไม่อุทธรณ์หรือควรไม่ฎีกาในประเด็นดังกล่าว

- สำหรับประเด็นที่แพ้คดี หากเห็นว่าคำพิพากษาของศาลไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือศาลรับฟังข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน หรือการกำหนดค่าเสียหายของศาลให้แก่หน่วยงานตัวความที่เป็นโจทก์น้อยเกินไปหรือกำหนดให้หน่วยงานตัวความกรณีที่เป็นจำเลยต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายสูงเกินไป ซึ่งมีเหตุที่ควรอุทธรณ์/ฎีกา ให้ทำความเข้าใจว่าควรอุทธรณ์หรือควรฎีกาต่อไปหรือ หากเห็นว่าคำพิพากษา/คำสั่งของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ที่ให้ตัวความแพ้คดีนั้นชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว ให้ทำความเข้าใจว่าเห็นควรไม่อุทธรณ์หรือควรไม่ฎีกาในประเด็นใดต่อไปพร้อมเสนอเหตุผลประกอบความเห็นด้วย และเสนอให้แจ้งผลคดีให้ตัวความพิจารณา

- การเสนอความเห็นในกรณีดังกล่าวข้างต้นให้เสนอความเห็น พร้อมร่างหนังสือแจ้งผลคดีต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะมีเพียงความเห็นที่ควรอุทธรณ์หรือควรฎีกาหรือควรไม่อุทธรณ์หรือควรไม่ฎีกาเท่านั้น และให้แจ้งผลคดีพร้อมเหตุผลให้ตัวความพิจารณา

- ในคดีที่ตัวความเป็นโจทก์และมีจำเลยหลายคน และศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ตัวความชะงักคดีสำหรับจำเลยบางคนเต็มตามคำฟ้อง ในส่วนของจำเลยคนอื่นชะงักคดีไม่เต็มตามคำฟ้องหรือแพ้คดี ในกรณีเช่นนี้ ผู้มีอำนาจสั่งคดียังไม่สามารถสั่งอุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์/ฎีกาหรือไม่ฎีกาสำหรับคดีในส่วนของจำเลยที่ตัวความชะงักคดีเต็มตามคำฟ้องได้ คงมีแต่เพียงความเห็นควรไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา และแจ้งผลคดีให้ตัวความพิจารณาพร้อมความเห็นในส่วนของจำเลยคนอื่น

กรณีตัวความหลายหน่วยงานเป็นจำเลยในคดีเดียวกัน ผู้มีอำนาจสั่งคดีสามารถสั่งคดีในส่วนของจำเลยที่ชะงักคดี ศาลยกฟ้อง และไม่มีประเด็นที่จะอุทธรณ์หรือฎีกาได้ แล้วแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ

กรณีที่หน่วยงานตัวความและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตัวความนั้นถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีเดียวกัน สำหรับจำเลยที่ศาลยกฟ้องและไม่มีประเด็นที่จะอุทธรณ์หรือฎีกา ผู้มีอำนาจสั่งคดีสามารถสั่งคดีสำหรับจำเลยคนนั้นได้ แต่ในหนังสือแจ้งผลคดีต้องแจ้งผลคดีให้ตัวความพิจารณาในภาพรวมของทั้งคดี และในหนังสือแจ้งผลคดีดังกล่าวควรระบุให้ชัดเจนด้วยว่า ให้ตัวความแจ้งความประสงค์ให้ชัดเจนว่าประสงค์จะอุทธรณ์หรือฎีกาคดีในส่วนของจำเลยคนใดในประเด็นใด

ตัวอย่างการทำความเข้าใจและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ กรณีมีความเห็นควรอุทธรณ์ ดูเอกสารภาคผนวก ค (๓)

ตัวอย่างคำร้องขอให้รับรองฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง กรณีคดีต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ดูเอกสารภาคผนวก ค (๔) และ (๕)

๓. กรณีที่คำพิพากษา/คำสั่งศาลเป็นที่สุด

- ในกรณีที่คำพิพากษา/คำสั่งศาลเป็นที่สุด พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนต้องทำความเข้าใจเห็นว่าคำพิพากษา/คำสั่งเป็นที่สุด และแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แล้วเสนอความเห็นพร้อมร่างหนังสือแจ้งผลคดีต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี คำพิพากษา/คำสั่งของศาลที่เป็นที่สุด มีหลายกรณี เช่น

(๑) คำพิพากษา/คำสั่งของศาลฎีกา กรณีที่เป็นคำพิพากษา/คำสั่งของศาลฎีกา คำพิพากษา/คำสั่งของศาลฎีกาย่อมเป็นที่สุด พนักงานอัยการต้องเสนอความเห็นใน อ.ก.๑๔ ว่า คำพิพากษา/คำสั่งของศาลฎีกาเป็นที่สุด เห็นควรแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะสั่งเพียงว่าคดีถึงที่สุดและให้แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ

(๒) คำสั่งของศาลแพ่งตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ กรณีที่ศาลแพ่งมีความเห็นว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง ตามที่คู่ความอ้าง และศาลแพ่งได้ส่งความเห็นไปยังศาลปกครอง ต่อมาศาลปกครองมีความเห็นพ้องกับศาลแพ่งว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง และได้แจ้งความเห็นให้ศาลแพ่งทราบ ศาลแพ่งจึงมีคำสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาที่ศาลปกครอง และสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความของศาลแพ่ง หรือศาลแพ่งสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความและให้โจทก์นำคดีไปฟ้องใหม่ยังศาลที่ถูกต้อง คำสั่งของศาลแพ่งดังกล่าวเป็นที่สุด ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ ในกรณีเช่นนี้ พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนต้องเสนอความเห็นใน อ.ก.๑๔ ดังนี้

ก. กรณีที่ศาลแพ่งมีคำสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาที่ศาลปกครอง

พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนต้องเสนอความเห็นใน อ.ก.๑๔ ว่า คำสั่งของศาลแพ่งเป็นที่สุด ตาม มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ เห็นควรโอนสำนวนไปให้สำนักงานคดีปกครองเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๖ และแจ้งผลคดีและการโอนสำนวนให้ตัวความทราบ แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่งโอนสำนวน (การสั่งโอนสำนวนอยู่ในอำนาจของอธิบดีอัยการเป็นผู้สั่ง) โดยเสนอบันทึกการโอนสำนวนและร่างหนังสือแจ้งผลคดีและการโอนสำนวนให้ตัวความทราบไปด้วย ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะสั่งในส่วน of คำสั่งศาลว่า เป็นที่สุด ส่วนการโอนสำนวนอธิบดีอัยการจะเป็นผู้สั่งให้โอนสำนวน

ตัวอย่าง การ ทำความเห็นและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ หนังสือแจ้งตัวความและบันทึกข้อความแจ้งสำนักงานคดีปกครอง กรณีศาลแพ่งมีคำสั่งโอนสำนวนไปศาลปกครอง ดูเอกสารภาคผนวก ก (๖) (๗) และ (๘)

ข. กรณีที่ศาลแพ่งมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความและให้โจทก์นำคดีไปฟ้องยังศาลที่ถูกต้อง ให้ดำเนินการดังนี้

กรณีที่ตัวความเป็นจำเลย และศาลแพ่งมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความโดยให้โจทก์นำคดีไปฟ้องใหม่ยังศาลที่ถูกต้อง กรณีนี้ไม่ต้องมีการโอนสำนวน พนักงานอัยการคงทำความเข้าใจว่า คำสั่งของศาลแพ่งเป็นที่สุด ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่าง

ศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ และแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดีพร้อม
 ร่างหนังสือแจ้งผลคดี ผู้มีอำนาจสั่งคดีจะสั่งว่าคำสั่งของศาลแพ่งเป็นที่สุด ให้แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ

กรณีที่ตัวความเป็นโจทก์ และศาลแพ่งมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความโดยให้
 โจทก์นำคดีไปฟ้องใหม่ยังศาลที่ถูกต้อง กรณีนี้ต้องมีการส่งสำนวนไปให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินการต่อไป
 ด้วยตามระเบียบฯ ข้อ ๒๖ พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนต้องทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ ในส่วนของคำสั่ง
 ของศาลแพ่งว่า คำสั่งของศาลแพ่งเป็นที่สุดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาด
 อำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.๒๕๔๒ เห็นควรแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แล้วเสนอผู้บังคับบัญชา
 ตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดีเพื่อมีคำสั่งในส่วนของคำสั่งศาลและการแจ้งผลคดี และเสนออธิบดีอัยการ
 เพื่อมีคำสั่งเกี่ยวกับการส่งสำนวนไปให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินการ โดยเสนอร่างหนังสือแจ้งผลคดีและ
 การส่งสำนวนไปดำเนินคดีที่สำนักงานคดีปกครองให้ตัวความทราบ พร้อมบันทึกข้อความการส่งเรื่องให้
 สำนักงานคดีปกครองเพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งคดีและอธิบดีอัยการพิจารณาพร้อมการเสนอความเห็นด้วย

หมายเหตุ : ถ้าเป็นกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
 วินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง และศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้จำหน่ายคดี หรือโอนคดีไป
 พิจารณาที่ศาลปกครองซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่
 ระหว่างศาล พ.ศ.๒๕๔๒ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลเป็นที่สุด
 ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่คำสั่งของศาลแพ่งไม่เป็นที่ที่สุด กรณีนี้พนักงานอัยการ
 เจ้าของสำนวนต้องมีความเห็นเกี่ยวกับคำสั่งของศาลแพ่งว่าควรอุทธรณ์หรือควรไม่อุทธรณ์ แล้วเสนอ
 ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดีเช่นเดียวกับการปฏิบัติตามขั้นตอนที่ ๓

ตัวอย่าง การ ทำความเห็นและคำสั่งใน อ.ก.๑ ๔ และหนังสือแจ้งตัวความกรณี
 คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง
 และศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้จำหน่ายคดี ดูเอกสารภาคผนวก ค (๙)

ตัวอย่าง การ ทำความเห็นและคำสั่งใน อ.ก.๑ ๔ หนังสือแจ้งตัวความ และบันทึก
 ข้อความแจ้งสำนักงานคดีปกครอง กรณีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยชี้ขาดว่า
 คดีอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง และศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาที่ศาลปกครอง ดูเอกสาร
 ภาคผนวก ค (๑๑) (๑๒) และ (๑๓)

(๓) คำพิพากษตามยอม กรณีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอม
 ความ หากไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๓๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คือ มีการกล่าว
 อ้างว่าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฉ้อฉล หรือคำพิพากษาถูกกล่าวอ้างว่าเป็นการละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายอัน
 เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือ คำพิพากษาถูกกล่าวอ้างว่ามีได้เป็นไปตามข้อตกลงหรือการ
 ประนีประนอมยอมความ คำพิพากษาของศาลดังกล่าว จึงถึงที่สุดเนื่องจากต้องห้ามอุทธรณ์ ในกรณีเช่นนี้
 พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนต้องเสนอความเห็นใน อ.ก.๑๔ ว่า คำพิพากษาของศาลชั้นต้นเป็นไปตามสัญญา
 ประนีประนอมยอมความแล้ว กรณีไม่มีเหตุตามข้อยกเว้นที่จะอุทธรณ์ได้ ต้องห้ามอุทธรณ์ เห็นควรไม่อุทธรณ์

และเห็นควรแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ ในส่วนของผู้มีอำนาจสั่งคดีให้สั่งว่า กรณีไม่มีเหตุตามข้อยกเว้นที่จะอุทธรณ์ คดีต้องห้ามอุทธรณ์ จึงไม่อุทธรณ์ และแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ

ตัวอย่างการทำความเข้าใจและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ หนังสือแจ้งผลคดีกรณีศาลพิพากษาตามยอม ดูเอกสารภาคผนวก ค (๑๔) และ (๑๕)

(๔) คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ซึ่งชี้ขาดว่าเป็นคดีผู้บริโภครวม กรณีที่ได้ยื่นฟ้องเป็นคดีแพ่งสามัญ แต่คู่ความอีกฝ่ายโต้แย้งว่าเป็นคดีผู้บริโภครวม และได้มีการเสนอให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยชี้ขาด หากประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยชี้ขาดว่าเป็นคดีผู้บริโภครวม คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์เป็นที่สุดตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภครวม พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๘ ซึ่งพนักงานอัยการต้องดำเนินการดังนี้

ก. กรณีที่ศาลที่รับคดีไว้พิจารณาเป็นศาลที่ไม่มีเขตอำนาจที่จะรับคดีผู้บริโภครวมคดีนั้นไว้พิจารณา ศาลที่รับคดีไว้พิจารณาจะมีคำสั่งไม่รับฟ้อง และจำหน่ายคดีจากสารบบความของศาลให้โจทก์ไปฟ้องใหม่เป็นคดีผู้บริโภครวมยังศาลที่มีเขตอำนาจ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ ว่า คำสั่งของศาลชอบด้วยข้อกฎหมายแล้ว ไม่มีเหตุอันควรอุทธรณ์ เห็นควรไม่อุทธรณ์และแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ และต้องทำความเข้าใจควรส่งสำนวนไปให้สำนักงานคดีที่มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๒๖ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่งในเรื่องการส่งสำนวน พร้อมกับเสนอร่างบันทึก/หนังสือการส่งเรื่องไปยังสำนักงานที่มีอำนาจพิจารณา กับร่างหนังสือแจ้งตัวความให้ทราบผลคดีและเรื่องการส่งสำนวนไปด้วย

ข. ในกรณีที่ศาลที่รับฟ้องไว้มีเขตอำนาจที่จะรับคดีผู้บริโภครวมดังกล่าวไว้พิจารณา ศาลจะจำหน่ายหรือเพิกถอนคดีดังกล่าวออกจากสารบบความแพ่งทั่วไป และโอนคดีนั้นไปลงสารบบคดีผู้บริโภครวมในบางกรณีศาลอาจมีคำสั่งไม่รับฟ้องเป็นคดีแพ่งสามัญและให้จำหน่ายคดีจากสารบบคดีแพ่งสามัญ แล้วให้ลงรับใหม่เป็นสารบบคดีผู้บริโภครวม ในกรณีเช่นนี้ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเข้าใจในแบบ อ.ก.๑๔ ว่า คำสั่งศาลชอบด้วยข้อกฎหมายแล้วไม่มีเหตุอันควรอุทธรณ์ เห็นควรไม่อุทธรณ์ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี และจัดทำคำฟ้องใหม่เป็นคดีผู้บริโภครวมไปยื่นต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาตามคำสั่งศาลและนำหมายใหม่ ในการนี้พนักงานอัยการต้องให้เจ้าหน้าที่ธุรการลงสารบบตั้งเป็นสำนวนใหม่ด้วย

ตัวอย่างการทำความเข้าใจและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ และหนังสือแจ้งผลคดีกรณีประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าเป็นคดีผู้บริโภครวม ดูเอกสารภาคผนวก ค (๑๖) และ (๑๗)

(๕) คำพิพากษา/คำสั่งของศาลอุทธรณ์คดีผู้บริโภครวม โดยหลักแล้วให้เป็นที่สุด (มาตรา ๔๔ วรรคสอง) แต่ก็ยังคงให้สิทธิแก่คู่ความอาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภครวม เพื่อขอให้พิจารณานุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์ซึ่งบัญญัติไว้ตามมาตรา ๕๑ และ ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภครวม พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งมีข้อจำกัดสิทธิในการฎีกาสรุปได้ดังนี้

คดีผู้บริโภคซึ่งมีทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นฎีกาไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท คู่ความไม่อาจฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง และต้องห้ามมิให้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง แต่ถ้าเป็นปัญหาข้อกฎหมายคู่ความสามารถยื่นฎีกาได้แต่ต้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาด้วย

คดีผู้บริโภคที่มีทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นฎีกาเกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ว่าจะฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย คู่ความต้องยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกา

ดังนั้น ในการทำความเห็นและคำสั่งในคดีผู้บริโภคสำหรับคำพิพากษา/คำสั่งของศาลอุทธรณ์ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนดำเนินการดังต่อไปนี้

ก. ในคดีที่ทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นฎีกาไม่เกินสองแสนบาท

กรณีไม่มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ ว่าคดีไม่อาจฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้ และต้องห้ามมิให้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง และไม่มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องขออนุญาตฎีกา เห็นควรไม่ฎีกาและแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ

กรณียังมีปัญหาข้อกฎหมายอันควรฎีกา ให้ทำความเห็นว่า คดีต้องห้ามมิให้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง แต่ยังมีปัญหาข้อกฎหมายอันควรฎีกาโดยยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกา เห็นควรฎีกาและแจ้งผลคดีให้ตัวความพิจารณา

กรณีดังกล่าว เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นแล้วให้เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดีเพื่อพิจารณาสั่ง หากผู้มีอำนาจสั่งคดีเห็นพ้องด้วยว่าไม่มีข้อกฎหมายอันควรฎีกา จะสั่งว่าคดีต้องห้ามมิให้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง และไม่มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องฎีกา และสั่งไม่ฎีกา แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แต่ถ้าผู้มีอำนาจสั่งคดีเห็นว่ายังมีปัญหาข้อกฎหมายที่ควรฎีกาต่อไป ผู้มีอำนาจสั่งคดีจะยังไม่มีการสั่ง คงมีแต่เพียงความเห็นว่าจะมีข้อกฎหมายอันควรฎีกาต่อไป โดยยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกา และให้แจ้งผลคดีให้ตัวความพิจารณา

ตัวอย่างการทำความเห็นและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ กรณีคดีผู้บริโภคมีทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาท ดูเอกสารภาคผนวก ค (๑๘) และ (๑๙)

ตัวอย่างคำร้องขออนุญาตฎีกาคดีผู้บริโภค ดูเอกสารภาคผนวก ค (๒๐)

ข. ในคดีที่ทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นฎีกาเกินสองแสนบาท และไม่มีกรณีที่ต้องฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ ว่า ไม่มีกรณีที่ต้องฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด เห็นควรไม่ฎีกาและแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แต่ถ้าเห็นว่าคดีมีกรณีต้องฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ให้ทำความเห็นว่าคดียังมีปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ควรฎีกา เห็นควรฎีกา โดยยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาและแจ้งผลคดีให้ตัวความพิจารณา แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดีเพื่อพิจารณาสั่ง ซึ่งถ้าผู้มีอำนาจสั่งคดีเห็นพ้องด้วยว่าคดีไม่มีกรณีที่จะฎีกาทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายจะสั่งว่า ไม่มีปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ต้องฎีกา และสั่งไม่ฎีกา แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แต่ถ้าผู้มีอำนาจสั่งคดีเห็นว่ายังมีปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ควรฎีกาต่อไป ผู้มีอำนาจสั่งคดีจะยังไม่มีการสั่ง คงมีแต่เพียง

ความเห็นว่าคุณมีปัญหาคือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอันควรฎีกาต่อไปโดยยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาและให้
แจ้งผลคดีให้ตัวความพิจารณา

ตัวอย่างการทำความเข้าใจและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ กรณีคดีผู้บริโภคมียุทธภัยเกินสอง
แสนบาท ดูเอกสารภาคผนวก ค (๒๑) และ (๒๒)

การเสนอความเห็นในกรณีดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดให้เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา
ตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี และให้แจ้งความเห็นให้ตัวความทราบ

กรณีคำพิพากษา/คำสั่งถึงที่สุด ถ้าผู้มีอำนาจสั่งคดีไม่ใช่อธิบดีอัยการ ให้เสนอผู้บังคับบัญชา
เพื่อทราบ

การแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบหรือพิจารณา ให้ทำเป็นหนังสือออก ผู้ที่ลงนามในหนังสือ
แจ้งผลคดีเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ ในกรณีที่แจ้งผลคดีให้ตัวความพิจารณา ในหนังสือแจ้งผลคดีให้ระบุ
ข้อความไว้ด้วยว่า หากตัวความเห็นควรอุทธรณ์หรือฎีกาในประเด็นใด ให้ระบุเหตุผลทั้งปวงที่จะทำให้ขณะคดี
ได้มาด้วย พร้อมกับแจ้งให้ตัวความจัดส่งเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้ในการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา มาด้วย

สำหรับค่าธรรมเนียมในการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา มีข้อควรระวังคือกรณีที่ตัวความเป็นฝ่ายแพ้
คดี และศาลให้ใช้ค่า ฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความแทนคู่ ความ อีกฝ่าย ในการแจ้งให้ตัวความส่งเงิน
ค่าธรรมเนียมต้องไม่ลืมนำค่านวณค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทน คู่ความ อีกฝ่ายที่ต้องชำระต่อศาลพร้อมการยื่น
อุทธรณ์หรือฎีกาด้วย หรือกรณีที่ตัวความเป็นจำเลยและได้มีการฟ้องแย้ง หากอุทธรณ์หรือฎีกาในส่วนของ
ฟ้องแย้ง ต้องไม่ลืมนำค่าขึ้นศาลในส่วนของฟ้องแย้งด้วย

กรณีแจ้งผลคดีถ้าพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีอำนาจสั่งคดีเอง เมื่อสั่งคดีแล้ว ให้เสนอ
ผู้บังคับบัญชาถัดไปเพื่อทราบ ยกเว้นผู้มีอำนาจสั่งคดีคืออธิบดีอัยการ

ขั้นตอนที่ ๔ พิจารณาความประสงค์ของตัวความ

ในระหว่างที่รอผลการพิจารณาจากตัวความ หากจะครบกำหนดเวลาการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา
ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต่อศาลไว้ก่อน และติดตาม
ประสานกับตัวความให้รีบแจ้งผลการพิจารณาโดยเร็ว

เมื่อได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำพิพากษา/คำสั่งจากตัวความ ให้พนักงานอัยการ
เจ้าของสำนวนพิจารณาว่าตัวความประสงค์จะอุทธรณ์ หรือฎีกา/ หรือไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ในประเด็นใด
และแต่ละประเด็นตัวความให้เหตุผลว่าอย่างไร โดยให้นำหนังสือของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องมา
ประกอบการพิจารณาด้วย แล้วทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ ต่อจากความเห็นเดิมในขั้นที่เสนอแจ้งผลคดี ว่าควร
อุทธรณ์หรือควรฎีกาในประเด็นใด หรือควรไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาในประเด็นใด ตามความประสงค์ของตัว
ความ แล้วนำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่ง คดี ในกรณีที่มีความเห็นควรอุทธรณ์หรือควร

ฎีกาและตัวความเป็นฝ่ายแพ้คดีต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษา ให้เสนอร่างอุทธรณ์หรือร่างฎีกาและร่างคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีด้วยทุกคดี เพื่อให้มีคำสั่งให้อุทธรณ์หรือให้ฎีกาหรือไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีอำนาจสั่งคดีเอง เมื่อมีคำสั่งแล้วให้เสนอผู้บังคับบัญชาถัดไปเพื่อทราบ ยกเว้นผู้มีอำนาจสั่งคดีคืออธิบดีอัยการ

การขอทุเลาการบังคับคดี

คำขอทุเลาการบังคับคดีต้องทำเป็นคำร้อง เพราะมิใช่คำขอที่ทำได้ฝ่ายเดียวศาลต้องให้โอกาสคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งคัดค้านก่อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๑(๒) เหตุที่จะอ้างเพื่อขอทุเลาการบังคับคดี มี ๒ ประการคือ

๑. ต้องมีการบังคับ คือเมื่อศาลชั้นต้น หรือศาลอุทธรณ์พิพากษาแล้วต้องมีการบังคับคดีให้ เป็นไปตามคำพิพากษานั้น
๒. ต้องชี้แจงเหตุผลอันสมควรแห่งการขอ เช่น อ้างเหตุว่าได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้วอุทธรณ์หรือฎีกาที่ยื่นไว้มีทางชนะ การบังคับคดีจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างไร และการอนุญาตให้ทุเลาการบังคับคดีไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งอย่างไร เป็นต้น

การขอทุเลาการบังคับคดี ต้องมีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต่อศาลด้วย แต่คำร้องขอทุเลาการบังคับคดีอาจยื่นพร้อมอุทธรณ์หรือฎีกา หรือยื่นภายหลังที่ได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้วก็ได้ แต่จะยื่นก่อนอุทธรณ์หรือฎีกาไม่ได้

กรณีที่มีการบังคับคดีโดยยึดหรืออายัดแล้ว จะยื่นขอทุเลาการบังคับคดีไม่ได้ ต้องยื่นของการบังคับคดี แต่ถ้าเป็นเพียงการออกหมายบังคับคดี แต่ยังไม่มีการยึดหรืออายัด ต้องยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีฉุกเฉินอย่างยิ่ง

ผลของคำสั่งทุเลาการบังคับคดี

คำสั่งคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีของศาลอุทธรณ์ ถือว่าเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ โดยเฉพาะ จิงฎีกาไม่ได้ (ฎีกาที่ ๒๐๓๓/๒๕๔๘, ๑๓๐๖/๒๕๓๖)

ตัวอย่างคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี ดูเอกสารภาคผนวก ค (๒๓)

ข้อควรระวัง

ในการพิจารณาทำความเข้าใจและคำสั่งของพนักงานอัยการและผู้มีอำนาจสั่งคดีดังกล่าวข้างต้นนั้นมีข้อควรระวังดังนี้

๑. ในคดีคุ้มครองผู้บริโภค พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนผู้เสียหายในฐานะเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค การมีความเห็นและคำสั่งว่าจะอุทธรณ์ ฎีกาหรือไม่ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค ไว้ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ นร ๑๖๐๕/๓๑๑๓ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๕ เรื่องการ

อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษา แจ้งเวียนตาม หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส(สฝปม.) ๐๐๑๘/ ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นอกจากนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดได้กำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีผู้บริโภคว่าตามหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๐๕/๑๑๗๙๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ดังนั้นในการทำความเข้าใจและคำสั่งเกี่ยวกับการอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษา พนักงานอัยการและผู้มีอำนาจสั่งคดีจึงต้องนำหนังสือดังกล่าวทั้งหมดมาประกอบการพิจารณา และปฏิบัติให้เป็นไปแนวทางตามหนังสือดังกล่าวด้วย (ดูเอกสารภาคผนวก ข หน้า ๔๒ และหน้า ๔๗)

๒. การขออนุญาตอุทธรณ์ในคดีผู้บริโภคที่ต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง ต้องยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องขออนุญาตอุทธรณ์โดยอ้างเหตุว่า กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมหรือประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นส่วนรวม ตามข้อ ๓๒ ของข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ในคดีผู้บริโภค คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ โดยหลักแล้วให้เป็นที่สุด แต่ยังคงให้สิทธิแก่คู่ความอาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคเพื่อขอให้พิจารณานุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงในคดีที่มีทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นฎีกาเกินสองแสนบาท หรือในปัญหาข้อกฎหมายได้ เมื่อปัญหานั้นเกี่ยวพันกับประโยชน์สาธารณะหรือเป็นปัญหาสำคัญอื่นที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย นอกจากนั้นให้นำข้อกำหนดประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ มาประกอบการพิจารณาด้วย (ดูเอกสารภาคผนวก ข หน้า ๓๒)

๔. ในคดีแพ่งทั่วไป ให้นำระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยการไม่รับคดีซึ่งข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่อุทธรณ์หรือฎีกาจะไม่เป็นสาระอันควรแก่การพิจารณาไว้พิจารณาพิพากษา พ.ศ.๒๕๕๑ มาประกอบการพิจารณาด้วย (ดูเอกสารภาคผนวก ข หน้า ๓๐)

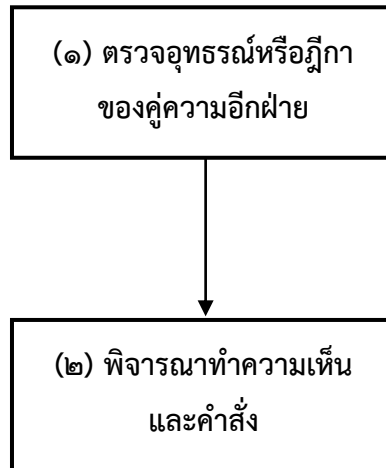
๕. ในคดีที่ตัวความเป็นส่วนราชการ ให้นำหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว๔๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง มาประกอบการพิจารณาและปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว (ดูเอกสารภาคผนวก ข หน้า ๔๔)

บทที่ ๓

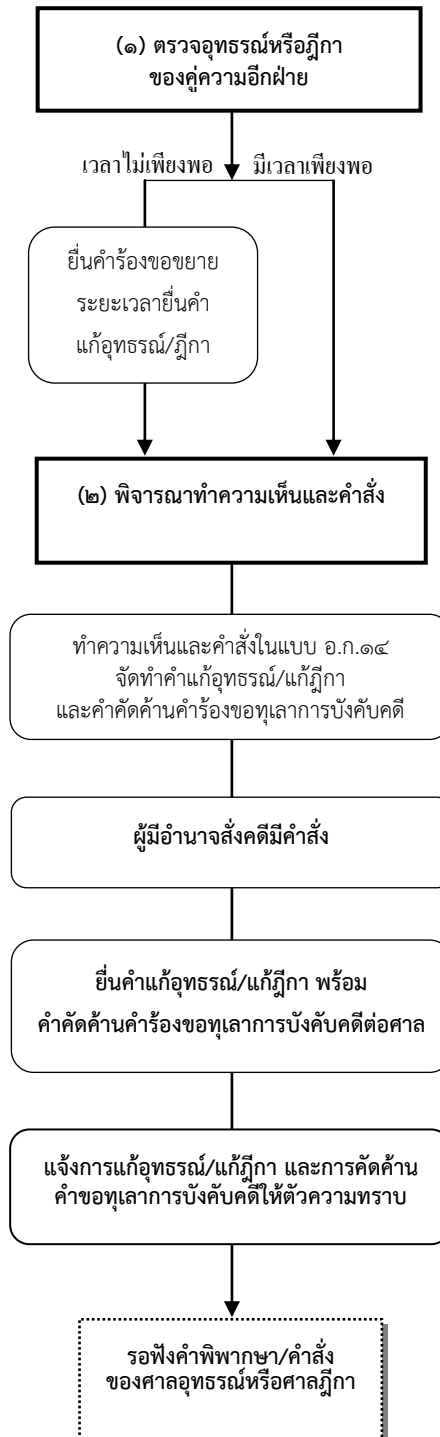
กระบวนการการทำความเข้าใจและคำสั่ง

ในชั้นการแก้อุทธรณ์ หรือแก้ฎีกา

แผนภูมิการปฏิบัติงาน การทำความเห็นและคำสั่ง
ในชั้นการแก้อุทธรณ์ หรือแก้ฎีกา
(แบบย่อ)



แผนภูมิการปฏิบัติงาน การทำความเห็นและคำสั่ง
ในชั้นการแก้อุทธรณ์ หรือแก้ฎีกา
(แบบเต็ม)



กระบวนการงานการทำความเข้าใจและคำสั่ง ในชั้นการแก้อุทธรณ์ หรือแก้ฎีกา

๑. ตารางการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ ตรวจสอบอุทธรณ์หรือฎีกาของคู่ความอีกฝ่าย

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๑	<pre> graph TD A([รับหมายส่งสำเนาอุทธรณ์/ฎีกา ของคู่ความอีกฝ่าย]) --> B{พิจารณา} B --> C((+)) C --> D[เวลาไม่เพียงพอ] C --> E[มีเวลาเพียงพอ] D --> F[ยื่นคำร้องขอขยาย ระยะเวลายื่นคำ แก้อุทธรณ์/แก้ฎีกา] E --> G((X)) F --> G G --> H[ดำเนินการในขั้นตอนที่ ๒ ต่อไป] H --> I[/] </pre>	<p>อัยการพิเศษฝ่ายส่งจ่ายหมายสั่งและสำเนาอุทธรณ์/ฎีกาให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาวันครบกำหนดยื่นคำแก้อุทธรณ์/แก้ฎีกา</p> <p>กรณีใกล้จะครบกำหนดยื่นคำแก้อุทธรณ์/คำแก้ฎีกา ให้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำแก้อุทธรณ์/แก้ฎีกา</p>	<p>อัยการพิเศษฝ่าย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/นิติกรผู้ได้รับมอบหมาย</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗</p> <p>ข้อ ๔๗ และ ๕๑</p>

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาทำความเข้าใจและคำสั่ง

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๒	<pre> graph TD Start([Start]) --> A[ตรวจสอบเนื้อหาในอุทธรณ์/ฎีกาของคู่ความอีกฝ่าย] A --> B{พิจารณาทำความเข้าใจและคำสั่ง} B --> C[เจ้าของสำนวนทำความเข้าใจครบแก่อุทธรณ์/ฎีกา และคัดค้านการขอทุเลาการบังคับคดี] C --> D[ผู้มีอำนาจสั่งคดีมีคำสั่งให้แก่อุทธรณ์/ฎีกา และคัดค้านการขอทุเลา] D --> E[ยื่นคำแก้อุทธรณ์/ฎีกา พร้อมคำคัดค้านคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี ต่อศาล] E --> F[แจ้งการแก้อุทธรณ์/ฎีกาและการคัดค้านคำขอทุเลาการบังคับคดีให้ตัวความทราบ] F --> G([รอฟังคำพิพากษา/คำสั่งของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา]) </pre>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนตรวจเนื้อหาในอุทธรณ์/ฎีกาของคู่ความอีกฝ่าย</p> <p>พิจารณาทำความเข้าใจและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ จัดทำคำแก้อุทธรณ์/แก้ฎีกา คำคัดค้านคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี</p> <p>ผู้มีอำนาจสั่งคดีมีคำสั่งให้แก่อุทธรณ์/ฎีกาและขอคัดค้านการทุเลาการบังคับคดี</p> <p>นิติกรดำเนินการยื่นคำแก้อุทธรณ์/แก้ฎีกาและคำคัดค้านคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีต่อศาล พร้อมติดตามและรายงานคำสั่งศาลต่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>มีหนังสือแจ้งการแก้อุทธรณ์/แก้ฎีกา และการคัดค้านคำขอทุเลาการบังคับคดีให้ตัวความทราบ</p>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย/รองอธิบดีอัยการ/อธิบดีอัยการ</p> <p>นิติกรผู้รับมอบฉันทะ</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๔๗</p>

๒.รายละเอียดการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ ตรวจสอบอุทธรณ์หรือฎีกาของคู่ความอีกฝ่าย

ในกรณีที่คู่ความอีกฝ่ายยื่นอุทธรณ์หรือยื่นฎีกาคัดค้านคำพิพากษา/คำสั่งศาล และตัวความได้รับหมายส่งสำเนาคำอุทธรณ์หรือคำฎีกา และส่งให้พนักงานอัยการเพื่อให้แก้อุทธรณ์หรือฎีกา หรือในกรณีที่พนักงานอัยการในฐานะทนายของตัวความได้รับหมาย ส่งสำเนาคำอุทธรณ์และฎีกาและได้แจ้งให้ตัวความทราบแล้วตัวความประสงค์ให้พนักงานอัยการดำเนินการแก้อุทธรณ์หรือแก้ฎีกา ให้พนักงานอัยการตรวจวันครบกำหนดยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกา หากใกล้จะครบกำหนดให้มอบหมายนิติกรดำเนินการยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกา และติดตามคำสั่งศาลโดยเร็ว หรือ ควบคุมเรื่องระยะเวลาไม่ให้ขาด

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาทำความเข้าใจและคำสั่ง

ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ ต่อจากความเห็นและคำสั่งเดิมในชั้นแจ้งผลคดีและการอุทธรณ์หรือฎีกา ว่าคู่ความอีกฝ่าย(โจทก์หรือจำเลย) ยื่นอุทธรณ์หรือยื่นฎีกา เห็นควรยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกาของ(โจทก์หรือจำเลย) และจัดทำร่างคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกา เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะสั่งให้แก้อุทธรณ์หรือแก้ฎีกาของ.....(โจทก์หรือ จำเลย) และสั่งให้แจ้งการแก้อุทธรณ์หรือ แก้ฎีกาให้ตัวความทราบ เมื่อได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกาแล้ว (ระเบียบฯข้อ ๔๗)

หากมีการขอทูลเกล้าการบังคับคดีมาด้วย ให้คัดค้านการขอทูลเกล้าการบังคับคดีไว้ด้วย (ระเบียบฯข้อ ๕๑)

การคัดค้านการขอทูลเกล้าการบังคับคดี

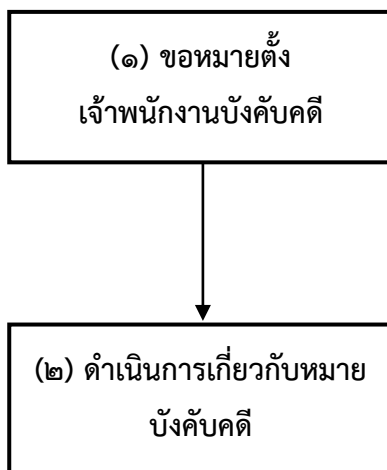
การคัดค้านการขอทูลเกล้าการบังคับคดี ให้อ้างเหตุว่าการขอทูลเกล้าการบังคับคดีของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งจะทำให้ตัวความเสียหายอย่างไรและอุทธรณ์หรือฎีกาของคู่ความอีกฝ่ายไม่มีทางที่จะชนะคดีได้ นอกจากคู่ความอีกฝ่ายที่ขอทูลเกล้าการบังคับคดีจะวางเงินหรือหาประกันมาเป็นจำนวนพอชำระหนี้ตามคำพิพากษาที่ไม่คัดค้านการขอทูลเกล้าการบังคับคดีได้

ตัวอย่างการทำความเข้าใจและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ หนังสือแจ้งผลคดี และคำคัดค้านคำร้องขอทูลเกล้าการบังคับคดี ดูเอกสารภาคผนวก ค (๒๔) (๒๕) และ (๒๖)

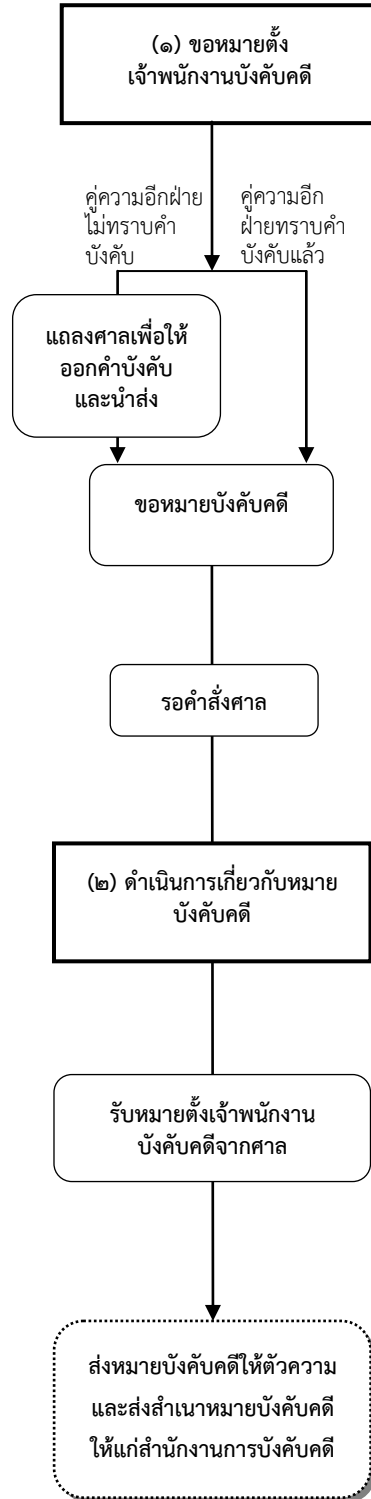
บทที่ ๔

กระบวนการงานการขอหมายบังคับคดี

แผนภูมิการปฏิบัติงานการขอหมายบังคับคดี
(แบบย่อ)



แผนภูมิการปฏิบัติงานการขอหมายบังคับคดี
(แบบเต็ม)



กระบวนการงานการขอหมายบังคับคดี

๑. ตารางการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ ขอหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๑		<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน ตรวจสอบคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วพบว่า เป็นกรณีที่ศาลพิพากษาให้ตัวความชนะคดี และมีกรณีต้องบังคับคดี</p> <p>พิจารณาว่าคู่ความอีกฝ่ายได้ทราบค่าบังคับแล้วหรือไม่</p> <p>ดำเนินการขอออกค่าบังคับหาก คู่ความอีกฝ่ายยังไม่ทราบค่าบังคับ และเมื่อครบกำหนดเวลาตามค่า บังคับ คู่ความอีกฝ่ายยังไม่ชำระหนี้ หรือปฏิบัติตามคำพิพากษา ให้ขอ ออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี</p> <p>กรณีที่คู่ความอีกฝ่ายทราบค่าบังคับ แล้ว ให้ขอหมายตั้งเจ้าพนักงาน บังคับคดีได้เลย</p>	<p>พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน/ นิติกรผู้ได้รับ มอบหมาย</p>	<p>ระเบียบสำนักงาน อัยการสูงสุด ว่าด้วยการ ดำเนินคดีแพ่งของ พนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗</p> <p>ข้อ ๕๐ และ ๕๒</p>

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการเกี่ยวกับหมายบังคับคดี

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๒	<p>รับหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีจากศาลและตรวจสอบความถูกต้อง</p> <p>ส่งหมายบังคับคดีให้ตัวความและส่งสำเนาหมายบังคับคดีให้แก่สำนักงานการบังคับคดี</p>	<p>ได้รับหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีจากศาลและตรวจสอบความถูกต้อง</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนส่งหมายบังคับคดีให้แก่ตัวความและส่งสำเนาหมายบังคับคดีให้แก่สำนักงานการบังคับคดี</p>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/นิติกรผู้ได้รับมอบหมาย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย/</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๕๒</p> <p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี พ.ศ.๒๕๕๕ ข้อ ๑๐</p>

๒. รายละเอียดการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ ขอบหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี

เมื่อศาลมีคำพิพากษา/คำสั่งอย่างใดซึ่งจะต้องมีการบังคับคดี เป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องมีการบังคับกำหนดวิธีการที่จะปฏิบัติตามคำสั่งในวันที่ยื่นคำพิพากษา/คำสั่ง และให้เจ้าพนักงานศาลส่งคำสั่งไปยังลูกหนี้ตามคำพิพากษา เว้นแต่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้อยู่ในศาลในเวลาที่มีคำสั่งนั้นและได้ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งแล้ว

ในกรณีที่ตัวความเป็นฝ่ายชนะคดี และต้องมีการบังคับคดี หากศาลยังมีออกคำสั่งให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนแถลงศาลเพื่อให้ศาลออกคำสั่ง ภายในกำหนดเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่คดีถึงที่สุดหรือคดีที่ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ทุเลาการบังคับคดี ให้แถลงศาลขอให้ออกคำสั่งภายในกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุดหรือวันที่ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ทุเลาการบังคับคดี แล้วแต่กรณี และนำส่งคำสั่งให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา เมื่อระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้ปฏิบัติตามคำสั่งล่วงพ้นไปแล้ว แต่ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนขอหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่ล่วงพ้นระยะเวลาดังกล่าว (ระเบียบฯ ข้อ ๕๐, ๕๒) การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็นกรณีที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่าย

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการเกี่ยวกับหมายบังคับคดี

เมื่อได้รับหมายบังคับคดี ให้ตรวจสอบเนื้อหาของคำสั่งที่ระบุในหมายให้ถูกต้อง แล้ว ส่งหมายบังคับคดีดังกล่าวให้แก่ตัวความภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ศาลออกหมายบังคับคดี เพื่อให้ตัวความไปดำเนินการยึดอายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป (ระเบียบฯ ข้อ ๕๒) และส่งสำเนาหมายบังคับคดีพร้อมสำเนาคำพิพากษา/คำสั่งของศาลและเอกสารในสำนวนที่จำเป็นแก่การบังคับคดี เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของลูกหนี้ ให้แก่สำนักงานการบังคับคดีภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ศาลออกหมายบังคับคดี ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี พ.ศ.๒๕๕๕ ข้อ ๑๐

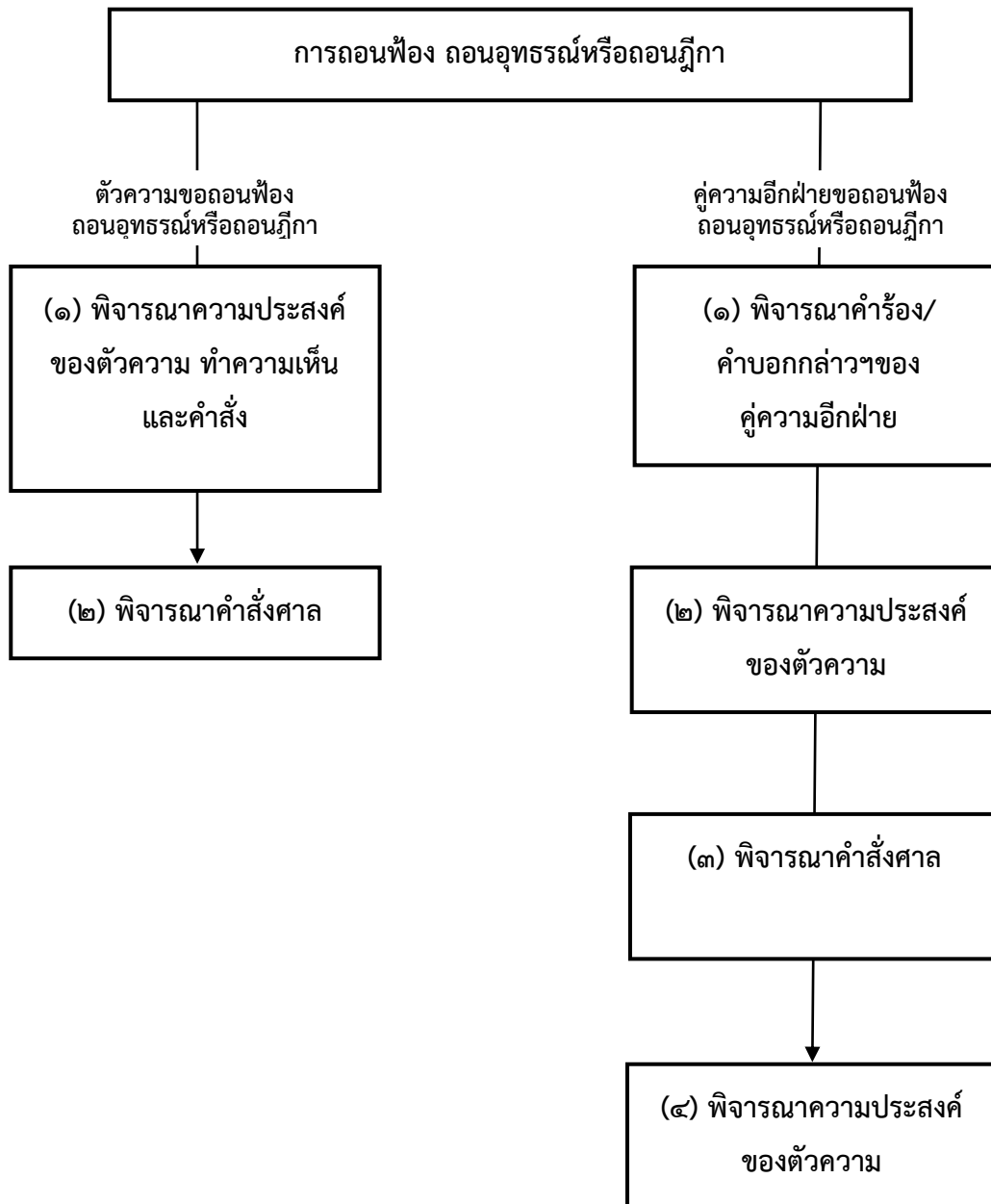
สำหรับหมายบังคับคดีของคดีคุ้มครองผู้บริโภค ไม่ต้องส่งให้สำนักงานการบังคับคดี เนื่องจากเป็นการบังคับคดีแทนผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้บริโภค มิใช่การบังคับคดีให้หน่วยงานของรัฐ

บทที่ ๕

กระบวนการทำความเข้าใจและคำสั่ง กรณีถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

แผนภูมิการปฏิบัติงานการทำความเห็นและคำสั่งกรณีถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

(แบบย่อ)



กระบวนการการทำงานเห็นและคำสั่งกรณีตัวความขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

๑. ตารางการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ พิจารณาความประสงค์ของตัวความ ทำความเห็นและคำสั่ง

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๑	<pre> graph TD A([รับหนังสือแจ้งความประสงค์ขอ ถอนฟ้องถอนอุทธรณ์หรือถอน ฎีกาของตัวความ]) --> B{พิจารณา} B --> C((⊕)) C --> D[กรณีถอนฟ้อง] C --> E[กรณีถอนอุทธรณ์/ฎีกา] D --> F[เจ้าของสำนวนทำ ความเห็นใน อ.ก.๔ เสนอให้ ถอนฟ้อง] E --> G[เจ้าของสำนวนทำ ความเห็นใน อ.ก.๑๔ เสนอ ให้ถอนอุทธรณ์หรือ ถอนฎีกา] F --> H[อธิบดีอัยการสั่งให้ ถอนฟ้อง] G --> I[อธิบดีอัยการสั่งให้ถอน อุทธรณ์ หรือถอนฎีกา] H --> J[ยื่นคำบอกกล่าว/คำ ร้อง/ยื่นคำแถลงขอ คืนค่าขึ้นศาล] I --> K[ยื่นคำบอกกล่าว/คำร้องขอ ถอนอุทธรณ์ หรือถอนฎีกา] J --> L((⊗)) K --> L L --> M[รอฟังคำสั่งศาล] M --> N[] </pre>	<p>อัยการพิเศษฝ่ายสั่งจ่ายหนังสือแจ้งความประสงค์ของตัวความขอถอนฟ้องให้แก่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาหนังสือแจ้งความประสงค์ของตัวความกรณีถอนฟ้องทำความเห็นใน อ.ก.๔ กรณีถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อสั่ง</p> <p>เมื่ออธิบดีอัยการมีคำสั่งให้ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ให้พนักงานอัยการยื่นคำบอกกล่าวคำร้องขอถอนฟ้องถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา พร้อมแถลงขอคืนค่าขึ้นศาล และรอฟังคำสั่งศาลต่อไป</p>	<p>อัยการพิเศษฝ่าย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย/รองอธิบดีอัยการ/อธิบดีอัยการ</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/นิติกรผู้ได้รับมอบหมาย</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๒๒ และ ๕๔</p>

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาคำสั่งศาล(กรณีตัวความขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา)

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๒		<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนไปฟังคำสั่งเอง หรือมอบฉันทะให้นิติกรไปฟัง</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน หรือนิติกรผู้รับมอบฉันทะ ขอคัดคำสั่งศาลและบันทึกรายงานการฟังคำสั่งศาลใน อ.ก.๑๓</p> <p>กรณีศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนบันทึกคำสั่งศาลและทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี และแจ้งคำสั่งให้ตัวความทราบ</p> <p>กรณีศาลไม่อนุญาตให้ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ไม่ต้องทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ แต่ควรโต้แย้งคัดค้านคำสั่งศาลไว้ (เว้นแต่เป็นคำสั่งศาลฎีกา) และแจ้งคำสั่งให้ตัวความทราบแล้วดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไป</p>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน / นิติกรผู้รับมอบฉันทะ</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน / นิติกรผู้รับมอบฉันทะ</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย/รองอธิบดีอัยการ/อธิบดีอัยการ</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗</p> <p>ข้อ ๒๒ และ ๕๔</p>

๒. รายละเอียดการปฏิบัติงาน

กรณีตัวความแจ้งความประสงค์ขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

ขั้นตอนที่ ๑ พิจารณาความประสงค์ของตัวความ การทำความเห็นและคำสั่ง

ในกรณีที่พนักงานอัยการได้ยื่นคำฟ้อง ยื่นอุทธรณ์หรือยื่นฎีกาไปแล้ว ต่อมาตัวความแจ้งความประสงค์ขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา อาจเนื่องจากทำความตกลงกับคู่ความอีกฝ่ายได้แล้ว หรือเป็นกรณีที่ตัวความเห็นว่าไม่ควรอุทธรณ์หรือไม่ควรฎีกาแต่ต้องยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนในระหว่างที่รอเสนอเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา และต่อมากกระทรวงการคลังเห็นชอบให้ไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาความประสงค์ของตัวความ แล้วทำความเห็นดังนี้

กรณีถอนฟ้อง

ให้ทำความเห็นใน อ.ก.๔ ต่อท้ายความเห็นและคำสั่งที่ได้รับว่าต่างไว้ แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง เมื่ออธิบดีอัยการมีคำสั่งให้ถอนฟ้องได้ ในกรณีที่จำเลยยังไม่ได้ยื่นคำให้การให้พนักงานอัยการทำคำบอกกล่าวขอถอนฟ้อง แต่ถ้าจำเลยยื่นคำให้การแล้วให้ทำคำร้องขอถอนฟ้องไปยื่นต่อศาล ในการถอนฟ้องให้ยื่นคำแถลงขอคืนค่าขึ้นศาลเป็นกรณีพิเศษด้วย

กรณีถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

ให้พิจารณาความประสงค์ของตัวความอย่างรอบคอบ เนื่องจากการถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา คำพิพากษาของศาลชั้นต้นหรือคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ยังมีผลใช้บังคับอยู่ บางกรณีตัวความและคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งอาจตกลงประนีประนอมกันได้ มีการลดหย่อนหนี้ตามคำพิพากษา และมีการตกลงกันนอกศาล ไม่ได้มีการมาทำสัญญาประนีประนอมในศาล ซึ่งอาจมีปัญหาคำพิพากษาของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ยังมีผลบังคับอยู่ กรณีเช่นนี้ ควรชี้แจงข้อกฎหมายให้ตัวความเข้าใจ และขอคำยืนยันจากตัวความอีกครั้ง โดยทำหนังสือแจ้งตัวความ ลงนามโดยอัยการพิเศษฝ่าย หากตัวความยังยืนยันที่จะถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ ต่อท้ายความเห็นและคำสั่งในชั้นแจ้งผลคดีของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ว่าควรถอนอุทธรณ์หรือควรถอนฎีกาตามความประสงค์ของตัวความ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง เมื่ออธิบดีอัยการมีคำสั่งให้ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาแล้ว ให้พนักงานอัยการดำเนินการขอถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาต่อศาล ในกรณีที่คู่ความอีกฝ่ายยังไม่ได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกา ให้ทำเป็นคำบอกกล่าว แต่หากมีการยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกาแล้ว ให้ทำเป็นคำร้อง ในการถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาให้ยื่นคำแถลงขอคืนเงินค่าขึ้นศาลเป็นกรณีพิเศษด้วย

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาคำสั่งศาล(กรณีตัวความขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา)

กรณีศาลมีคำสั่งอนุญาต

เมื่อได้ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาและศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ตัวความถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาได้และจำหน่ายคดีจากสารบบความ ให้พนักงานอัยการหรือนิติกรผู้รับ

มอบฉันทะ บันทึกการฟังคำสั่งศาลไว้ใน อ.ก.๑๓ และ บันทึกคำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาไว้ใน อ.ก.๑๔ และให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ ว่า คำสั่งศาลชั้นต้นหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ชอบด้วยข้อกฎหมายแล้ว กรณีไม่มีเหตุที่จะอุทธรณ์หรือฎีกา เห็นควรไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา และแจ้งผลคดีให้ตัวความทราบแล้วเสนอความเห็นไปตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาและให้แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ แต่ถ้าเป็นคำสั่งของศาลฎีกาต้องทำความเข้าใจเห็นว่า คำสั่งของศาลฎีกาเป็นที่สุด เห็นควรให้แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะสั่งว่าคำสั่งศาลฎีกาเป็นที่สุด ให้แจ้งผลคดีให้ตัวความทราบ

กรณีศาลมีคำสั่งไม่อนุญาต

ถ้าศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือศาลอุทธรณ์ไม่อนุญาตให้ถอนอุทธรณ์ คำสั่งของศาลเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนควรยื่นคำแถลงโต้แย้งคำสั่งศาลไว้เพื่อใช้สิทธิในการอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป กรณีเช่นนี้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนไม่ต้องทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ แต่ต้องมีการบันทึกในรายงานการคดี อ.ก.๑๓ และแจ้งคำสั่งศาลให้ตัวความทราบ โดยเสนออัยการพิเศษฝ่ายลงนามในหนังสือแจ้งตัวความดังกล่าวและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

กรณีเป็นคำสั่งของศาลฎีกา พนักงานอัยการไม่ต้องโต้แย้งคำสั่งศาลฎีกา และไม่ต้องทำความเข้าใจและคำสั่งใน อ.ก.๑๔ คงบันทึกไว้ในรายงานการคดี อ.ก.๑๓ และแจ้งคำสั่งศาลฎีกาให้ตัวความทราบ โดยเสนออัยการพิเศษฝ่ายลงนามในหนังสือแจ้งตัวความดังกล่าวและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

กระบวนการงานการทำความเข้าใจและคำสั่งกรณีคู่ความอีกฝ่ายขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

๑. ตารางการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ พิจารณาคำร้องขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๑	<pre> graph TD A([รับคำบอกกล่าว/คำร้องขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ของคู่ความอีกฝ่าย]) --> B{พิจารณาคำร้อง/คำบอกกล่าว} B --> C((กรณีถอนฟ้อง)) B --> D((กรณีถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา)) C --> E{ตัวความยังมีได้ยื่นคำให้การ} C --> F{ตัวความยื่นคำให้การแล้ว} E --> G[บันทึก อ.ก.๔ อ.ก.๑๓/อ.ก.๑๔ ขอคัดคำสั่ง] G --> H([ระงับการดำเนินคดี/แจ้งคำสั่งศาลให้ตัวความทราบ]) F --> I[ทำหนังสือสอบถามความประสงค์ของตัวความว่า คัดค้านการถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาหรือไม่] D --> I H --> I I --> J[รอผลการพิจารณาจากตัวความ] J --> K[] </pre>	<p>เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้รับคำบอกกล่าว/ คำร้องขอถอนฟ้องหรือได้รับหมายและสำเนาคำร้องขอถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาจากศาลให้แยกพิจารณาดังนี้</p> <p>กรณีถอนฟ้อง</p> <p>๑. กรณียังมีได้ยื่นคำให้การ ไม่ต้องสอบถามความประสงค์ของตัวความว่าจะคัดค้านการถอนฟ้องหรือไม่ โดยให้ทำคำแถลงขอคัดคำสั่งศาลแล้วให้บันทึกใน อ.ก.๑๓ ทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี พร้อมร่างหนังสือแจ้งผลคดี และส่งสำเนาคำสั่งศาลให้ตัวความทราบ ทำความเห็นในอ.ก.๔ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการ เพื่อให้มีคำสั่งระงับการดำเนินคดี</p> <p>๒. กรณียื่นคำให้การแล้วให้ทำหนังสือสอบถามความประสงค์ของตัวความว่าจะคัดค้านการถอนฟ้องหรือไม่ โดยไม่ต้องทำความเข้าใจหรือคำสั่ง</p> <p>กรณีถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา</p> <p>การถอนอุทธรณ์/ถอนฎีกาของคู่ความอีกฝ่าย มีผลให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ยังผูกพันคู่ความ และคู่ความอีกฝ่ายไม่สามารถยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาได้อีก กรณีไม่กระทบถึงอุทธรณ์/ฎีกาที่ตัวความได้ยื่นไว้ จึงไม่จำเป็นต้องคัดค้านการขอถอนอุทธรณ์/ถอนฎีกาของคู่ความอีกฝ่าย เว้นแต่ตัวความประสงค์ให้คัดค้าน ในกรณีเช่นนี้ พนักงานอัยการไม่ต้องทำความเข้าใจหรือคำสั่ง</p>	พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน/ อัยการพิเศษฝ่าย/ รองอธิบดีอัยการ/ อธิบดีอัยการ	

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาความประสงค์ของตัวความ

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๒	<pre> graph TD Start([Start]) --> A[รับหนังสือแจ้งการพิจารณา จากตัวความ] A --> B{พิจารณาความประสงค์ ของตัวความ} B --> C((⊕)) C --> D[ตัวความคัดค้าน] C --> E[ตัวความไม่คัดค้าน] D --> F[ยื่นคำร้องคัดค้าน การถอนฟ้อง การถอนอุทธรณ์ หรือการถอนฎีกา] E --> G[ยื่นคำแถลง ไม่คัดค้าน การถอนฟ้อง การถอนอุทธรณ์ หรือการถอนฎีกา] F --> H((⊗)) G --> H H --> I[รอฟังคำสั่งศาล] I --> Stop([End]) </pre>	<p>เมื่อได้รับหนังสือแจ้งจากตัวความ ให้พิจารณาว่า ตัวความประสงค์จะคัดค้านการถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ หรือถอนฎีกาของคู่ความอีกฝ่ายหรือไม่ แล้วดำเนินการไปตามความประสงค์ของตัวความ</p>	<p>พนักงานอัยการ เจ้าของสำนวน/ นิติกรผู้ได้รับมอบ ฉันทะ</p>	<p>ระเบียบสำนักงาน อัยการสูงสุด ว่าด้วยการ ดำเนินคดีแพ่งของ พนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๓๓</p>

ขั้นตอนที่ ๓ พิจารณาคำสั่งศาล(กรณีคู่ความอีกฝ่ายขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา)

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๓		<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนไปฟังคำสั่งเองหรือมอบฉันทะให้นิติกรไปฟัง</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน หรือนิติกรผู้รับมอบฉันทะ ขอคัดคำสั่งศาลและบันทึกรายงานการฟังคำสั่งศาลใน อ.ก.๑๓</p> <p>กรณีศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนบันทึกคำสั่งศาลและทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี และแจ้งคำสั่งให้ตัวความทราบหรือพิจารณาแล้วแต่กรณี</p> <p>กรณีศาลไม่อนุญาตให้คู่ความอีกฝ่ายถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ไม่ต้องทำความเข้าใจใน อ.ก.๑๔ หากตัวความไม่คัดค้านการถอนขอควรโต้แย้งคัดค้านคำสั่งศาลไว้ (เว้นแต่เป็นคำสั่งศาลฎีกา) และแจ้งคำสั่งให้ตัวความทราบ แล้วดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไป</p>	<p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน / นิติกรผู้รับมอบฉันทะ</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน / นิติกรผู้รับมอบฉันทะ</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย/รองอธิบดีอัยการ/อธิบดีอัยการ</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๔๔</p>

ขั้นตอนที่ ๔ พิจารณาความประสงค์ของตัวความหลังแจ้งผลคดี

ลำดับ	ขั้นตอน	วิธีการ	ผู้ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๔	<pre> graph TD Start([]) --> A[รับหนังสือแจ้งการพิจารณา จากตัวความ] A --> B{พิจารณาความ ประสงค์ตัวความ} B --> C((+)) C --> D[ตัวความประสงค์จะ อุทธรณ์/ฎีกา] C --> E[ตัวความไม่ประสงค์ จะอุทธรณ์/ฎีกา] D --> F[ทำความเห็นควร อุทธรณ์/ฎีกา ตามความประสงค์ ของตัวความ] E --> G[ทำความเห็นควร ไม่อุทธรณ์/ไม่ฎีกา ตามความประสงค์ ของตัวความ] F --> H[ผู้มีอำนาจสั่งคดี ส่งอุทธรณ์/ฎีกา] G --> I[ผู้มีอำนาจสั่งคดี ส่งไม่อุทธรณ์/ไม่ฎีกา] H --> J[ยื่นอุทธรณ์/ฎีกา ต่อศาล] I --> K([ดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป]) J --> L([รอฟัง คำพิพากษา]) </pre>	<p>อัยการพิเศษฝ่ายส่งจ่ายหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของตัวความให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของตัวความแล้วทำความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี</p>	<p>อัยการพิเศษฝ่าย</p> <p>พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน/อัยการพิเศษฝ่าย/รองอธิบดีอัยการ/อธิบดีอัยการ</p>	<p>ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๔๖</p>

๒. รายละเอียดการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ พิจารณาคำร้องขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

กรณีถอนฟ้อง

ในกรณีที่คู่ความอีกฝ่ายขอถอนฟ้องแยกพิจารณาได้ ดังนี้

๑. กรณีที่คู่ความยังไม่ได้ยื่นคำให้การ โจทก์จะยื่นคำบอกกล่าวขอถอนฟ้อง ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตโดยไม่ต้องสอบถามจำเลย กรณีเช่นนี้พนักงานอัยการไม่ต้องสอบถามความประสงค์ของคู่ความว่าจะคัดค้านการถอนฟ้องหรือไม่ โดยให้ทำคำแถลงยื่นต่อศาลขอคัดคำสั่งศาล และให้ทำความเห็นในอ.ก. ๑๔ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี พร้อมร่างหนังสือแจ้งผลคดี และส่งสำเนาคำสั่งศาลให้คู่ความทราบ ในกรณีเช่นนี้ หากยังไม่มีคำสั่งคดีในอ.ก.๔ ว่ารับแก้ต่างให้แก่คู่ความ ให้ทำความเห็นใน อ.ก.๔ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงอธิบดีอัยการ เพื่อให้มีคำสั่งระงับการดำเนินคดี เนื่องจากศาลอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องก่อนจำเลยยื่นคำให้การ และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความแล้ว จึงไม่มีกรณีที่จะต้องดำเนินการทางศาลอีกต่อไป

ตัวอย่างการทำความเห็นและคำสั่งใน อ.ก.๔ อ.ก.๑๔ และหนังสือแจ้งผลคดีและระงับการแก้ต่างคดี กรณีคู่ความอีกฝ่ายยื่นคำบอกกล่าวขอถอนฟ้อง ดูเอกสารภาคผนวก ค (๒๗) (๒๘) และ (๒๙)

๒. กรณีที่คู่ความได้ยื่นคำให้การแล้ว เมื่อโจทก์ถอนฟ้องศาลต้องสอบถามจำเลยว่าจะคัดค้านหรือไม่ ดังนั้น เมื่อได้รับคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน ควรจะมีหนังสือสอบถามความประสงค์ของคู่ความว่าจะคัดค้านการถอนฟ้องหรือไม่ หากพิจารณาคำร้องขอถอนฟ้องของโจทก์ประกอบคำให้การจำเลยที่ยกข้อต่อสู้ไว้แล้วเห็นว่าเหตุอันควรคัดค้าน เช่น มีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นได้ว่าโจทก์ถอนฟ้องหลังจากทราบข้อต่อสู้ในคำให้การจำเลยแล้ว เช่น ต้องการถอนฟ้องเพื่อไปปรับปรุงคำฟ้องให้ดีขึ้น ควรจะมีหนังสือแจ้งคู่ความพิจารณาคัดค้านการถอนฟ้องของโจทก์ กรณีเช่นนี้พนักงานอัยการไม่ต้องทำความเห็นหรือคำสั่ง คงเสนอเพียงอัยการพิเศษฝ่ายเพื่อลงนามในหนังสือสอบถามความประสงค์ของคู่ความเท่านั้น เมื่อคู่ความแจ้งความประสงค์ว่าคัดค้านหรือไม่คัดค้าน ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาไปตามความประสงค์ของคู่ความ

กรณีถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา

ในกรณีที่คู่ความอีกฝ่ายอุทธรณ์หรือฎีกา ต่อมาได้ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา หากยังไม่มีกรณียื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกา ศาลจะมีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องขอถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาโดยไม่มีคำสั่งสำเนาคำร้องให้คู่ความคัดค้าน แต่หากมีการยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือคำแก้ฎีกาแล้ว ศาลจะส่งสำเนาคำร้องขอถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกามาให้คู่ความพิจารณาว่าจะคัดค้านหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ คำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ยังผูกพันคู่ความ และเมื่อถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาแล้ว คู่ความอีกฝ่ายไม่สามารถยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาได้อีก ทั้งการที่คู่ความอีกฝ่ายถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ไม่กระทบถึงอุทธรณ์/

ฎีกาที่ตัวความได้ยื่นไว้ จึงไม่จำเป็นต้องคัดค้านการขอถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาของคู่ความอีกฝ่ายเว้นแต่ตัวความประสงค์ให้คัดค้าน ในกรณีเช่นนี้พนักงานอัยการไม่ต้องทำความเห็นหรือคำสั่ง

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาความประสงค์ของตัวความ

เมื่อได้รับแจ้งผลการพิจารณาของตัวความ ให้พนักงานอัยการพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์ของตัวความ กรณีตัวความคัดค้าน ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนยื่นคำร้องคัดค้านการถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา หากตัวความไม่คัดค้าน ให้ทำคำแถลงไม่คัดค้านคำร้องขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกาของโจทก์ยื่นต่อศาล

ขั้นตอนที่ ๓ พิจารณาคำสั่งศาล(กรณีคู่ความอีกฝ่ายขอถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา)

กรณีศาลมีคำสั่งอนุญาต

ถ้าตัวความไม่คัดค้านและศาลสั่งอนุญาตให้คู่ความอีกฝ่ายถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ให้พนักงานอัยการทำคำแถลงขอคัดคำสั่งศาล พร้อมบันทึกใน อ.ก.๑๓ และทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ ว่า คำสั่งของศาลขั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว ไม่มีเหตุที่จะอุทธรณ์หรือฎีกา หรือทำความเห็นว่าคำพิพากษา/คำสั่งศาลฎีกาเป็นที่สุด แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี โดยเสนอร่างหนังสือแจ้งผลคดีไปด้วย ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา หรือสั่งว่าคำพิพากษา/คำสั่งของศาลฎีกาเป็นที่สุดแล้วแต่กรณี

กรณีที่ตัวความคัดค้านการถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา แต่ศาลอนุญาตให้คู่ความอีกฝ่ายถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ถ้าเป็นคำสั่งของศาลขั้นต้น หรือศาลอุทธรณ์ให้พนักงานอัยการบันทึกใน อ.ก.๑๓ และทำความเห็นว่าควรอุทธรณ์หรือควรฎีกาหรือไม่ใน อ.ก.๑๔ และแจ้งคำสั่งศาลให้ตัวความพิจารณา เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดี โดยเสนอร่างหนังสือแจ้งผลคดีไปพร้อมความเห็น ซึ่งผู้มีอำนาจสั่งคดีจะมีเพียงความเห็นแจ้งให้ตัวความพิจารณาโดยยังไม่มีคำสั่ง

กรณีศาลมีคำสั่งไม่อนุญาต

กรณีที่ตัวความไม่คัดค้านการถอนฟ้องถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา แต่ศาล ขั้นต้นไม่อนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือศาลอุทธรณ์ไม่อนุญาตให้ถอนอุทธรณ์ คำสั่งของศาลเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนควรยื่น คำแถลงโต้แย้งคำสั่งศาลไว้ เพื่อใช้สิทธิในการอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป กรณีเช่นนี้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนไม่ต้องทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ แต่ต้องมีการบันทึกในรายงานการคดี อ.ก.๑๓ และแจ้งคำสั่งศาลให้ตัวความทราบ โดยเสนออัยการพิเศษฝ่ายลงนามในหนังสือแจ้งตัวความดังกล่าว และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

กรณีเป็นคำสั่งของศาลฎีกา พนักงานอัยการไม่ต้องโต้แย้งคำสั่งศาลฎีกา และไม่ต้องทำความเห็นใน อ.ก.๑๔ คงบันทึกไว้ในรายงานการคดี อ.ก.๑๓ และแจ้งคำสั่งศาลฎีกาให้ตัวความทราบ โดยเสนออัยการพิเศษฝ่ายลงนามในหนังสือแจ้งตัวความและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

ถ้าเป็นกรณีที่ตัวความคัดค้านการถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือฎีกา และศาลมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้คู่ความอีกฝ่ายถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์หรือถอนฎีกา ในกรณีเช่นนี้พนักงานอัยการยังไม่ต้องทำความเห็นและ คำสั่งใน อ.ก.๑๔ คงบันทึกไว้ในรายงานการคดี อ.ก.๑๓ และ แจ้งคำสั่งศาลให้ตัวความทราบและดำเนิน กระบวนพิจารณาต่อไป

ขั้นตอนที่ ๔ พิจารณาความประสงค์ของตัวความหลังแจ้งผลคดี

เมื่อได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากตัวความ ให้พนักงานอัยการนำผลการพิจารณาดังกล่าวมาทำ ความเห็นใน อ.ก.๑๔ ต่อท้ายความเห็นในชั้นที่แจ้งคำสั่งศาลให้ตัวความพิจารณา โดยเสนอผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้นถึงผู้มีอำนาจสั่งคดีเพื่อพิจารณาสั่ง หากตัวความประสงค์จะอุทธรณ์หรือฎีกาคำสั่งศาล พนักงาน อัยการเจ้าของสำนวนต้องเสนอร่างอุทธรณ์ หรือร่างฎีกาคำสั่งศาลเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจสั่งคดีได้ ตรวจสอบพิจารณาด้วย

หมายเหตุ : กระบวนงานการทำความเห็นและคำสั่งในบทที่ ๕ นี้ให้นำมาใช้แก่กรณีของคำร้อง ขอที่ตั้งต้นคดีด้วย เช่น คำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์